

Pohjantähti

YL100 Yleiset sopimusehdot 1.7.2025

Sisällysluettelo

VAKUUTTAMINEN	2
1 Vakuutussopimus.....	2
2 Vakuutussopimukseen tarvittavat tiedot	2
3 Vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo	3
4 Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa	3
5 Vakuutusmaksu	5
6 Inflaatio suoja	6
7 Vakuutussopimuksen muuttaminen.....	6
8 Vakuutussopimuksen päättyminen	7
KORVAAMINEN.....	8
9 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä	8
10 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	9
11 Samastaminen vahinkovakuutuksessa	9
12 Syyntakeettomuus ja pakkotila	10
13 Korvauksen hakeminen	10
14 Korvaaminen	10
15 Korvauksen maksaminen	12
16 Kolmannen henkilön oikeudet.....	12
17 Muutoksenhaku Pohjantähden päätökseen	12
18 Pohjantähden oikeus periä korvaus takaisin	13
19 Sähköinen asiointipalvelu	13
20 Henkilötietojen käsittely	13
21 Muita vakuutussopimuslaissa säädettyjä asioita	13

VAKUUTTAMINEN

1 Vakuutus sopimus

Vakuutus sopimus on vakuutuksenottajan ja vakuutusyhtiön välinen, molempien hyväksymä sopimus. Sopimuksen sisältö määritellään vakuutus kirjassa, kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa eli lajiejhdoissa, suojeluohjeissa ja yleisissä sopimusehdoissa tässä järjestyksessä.

Näissä yleisissä sopimusehdoissa on kerrottu vapaaehtoista vahinkovakuutusta ja henkilövakuutusta koskevista säännöistä. Näitä ehtoja ei sovelleta ryhmävakuutuksiin.

Vakuutus sopimus laki (543/94) sääntelee vakuutus sopimuksen muotoja ja ehtoja. Laki sisältää säännöksiä asiakkaan ja vakuutusyhtiön välisestä sopimussuhteesta sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksista. Vakuutus sopimus lain säännöksistä ei saa poiketa kuluttajan vahingoksi. Yritysten ja yhteisöjen osalta vakuutus sopimuksessa voidaan sopia vakuutus sopimus lain säännöksistä poiketen.

Yleisissä sopimusehdoissa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä ne asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Ellei vakuutus sopimukseen sovellettavissa kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa tai yleisissä sopimusehdoissa toisin ole määrätty, sovelletaan Suomen lakia.

1.1 Vakuutus sopimuksen keskeiset käsitteet

Pohjantähdellä tarkoitetaan Pohjantähti Keskinäistä Vakuutusyhtiötä.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt Pohjantähden kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Kuluttaja on henkilö, joka hankkii vakuutuksen pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

Kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja on sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on Pohjantähden sopimusosapuolena rinnastettava kuluttajaan.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, eläinvahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Vakuutuskausi on sovittu, vakuutus kirjiaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovittu vakuutuskauden kerrallaan ja määräaikainen sopimus sovittu ajan.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on sovittu maksettavaksi.

Tunnusluku on vakuutusmaksun määrittämisessä käytettävä - tieto, jonka vakuutuksenottaja ilmoittaa ja joka merkitään vakuutus kirjiaan.

Vakuutus tapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta vakuutusehtojen mukaisesti.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä tai määräys siitä, että vakuutuksen kohdetta käytävällä tai siitä huolehtivalla henkilöllä tulee olla määrätty kelpoisuus.

2 Vakuutus sopimuksen tarvittavat tiedot

2.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus

Ennen vakuutuksen tarjoamista Pohjantähti pyytää vakuutuksen hakijalta tietoja tämän vakuuttamiseen liittyvistä tarpeista ja vaatimuksista ja saadut tiedot huomioon ottaen määrittää vakuutuksen hakijan vakuutustarpeen.

Ennen vakuutus sopimuksen solmimista Pohjantähti antaa vakuutuksen hakijalle määritettyyn vakuutustarpeeseen sopivat ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Pohjantähden vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Pohjantähti ei anna vahinko- eikä henkilövakuutuksistaan asiakkaalle henkilökohtaisia suosituksia.

Vakuutuksen etämyynnissä kuluttajille tai kuluttajiin rinnastettaville vakuutuksenottajille annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

2.1.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.1.1.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja ei ole antanut tarvittavia tietoja vakuutuksesta tai on antanut siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, on vakuutus voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella aihetta käsittää.

2.1.1.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa antanut vakuutuksenottajalle puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, Pohjantähti oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutus sopimus on voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

2.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti esittää vastuunsa arvioimiseksi.

Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa tiedot, jotka havaitsee vääriksi tai puutteelliseksi. Esimerkiksi ajoneuvovakuutuksessa ajoneuvon haltijaksi on ilmoitettava vakuutuskohteen tosiasiallinen käyttäjä eikä omistajaksi tai haltijaksi saa ilmoittaa tosiasioita vastaamatonta henkilöä.

2.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, sekä ilmoittaa muutkin tiedot, joilla vakuutuksenottaja käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä Pohjantähden vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

2.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu taikka yritysten osalta edellisten lisäksi vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustaja on toiminut vilpillisesti täyttäessään tiedonantovelvollisuuttaan, vakuutus sopimus ei sido Pohjantähteä. Yhtiöllä on oikeus tällöin pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.3.1 Henkilövakuutus

Yhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutushakemusta tai terveys selvitystä antaessaan tahallisesti laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa tai osoittanut tietoja antaessaan huolimattomuutta, jota ei voida pitää vähäisenä. Lisäksi edellytetään, että jos yhtiö olisi tiennyt ilmoittamatta jätetyt tiedot, se ei olisi myöntänyt vakuutusta alun perinkään.

Jos vakuutus olisi oikein annettujen tietojen perusteella myönnetty vain korkeampaa maksua vastaan tai muuten toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua maksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

2.3.2 Vahinkovakuutus

Yhtiö voi alentaa korvausta tai jättää sen kokonaan maksamatta, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon, mikä merkitys väärällä tai puutteellisella tiedolla on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutus korvauksen alentamiseen.

3 Vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Pohjantähden vastuun alkaminen

Pohjantähden vastuu alkaa, ellei muuta ajankohtaa ole vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kun Pohjantähti tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen. Pohjantähden vastuun alkamisajankohtaa ei voi sopimuksin siirtää tätä aikaisemmaksi.

Pohjantähti vastaa vakuutustapahtumasta heti kirjallisen vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen, jos on ilmeistä, että yhtiö olisi sen hyväksynyt.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Pohjantähden edustajalle, katsotaan annetuksi tai lähetetyksi Pohjantähdelle. Jos vastauksen tai hakemuksen antamis- tai lähettämisaika on epäselvä, sen katsotaan olevan kello 24.00.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

Henkilövakuutuksen vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella.

Pohjantähti voi hylätä henkilövakuutushakemuksen tai liittää sopimukseen rajoitusehdon vakuutusta haettaessa olleen tai aikaisemman sairauden tai vamman perusteella.

Pohjantähti ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai että sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty yhtiölle.

3.3 Pohjantähden vastuun alkaminen erityistapauksissa

Jos on erityisiä syitä, Pohjantähden vastuu alkaa vasta, kun ensimmäistä vakuutuskaudesta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu. Erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisempien vakuutusmaksujen laiminlyöntiä. Pohjantähden oikeudesta periä vakuutusmaksusuoritus ennen vastuun alkamista on ilmoitettu laskussa.

3.4 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai Pohjantähti irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös vakuutusmaksun myöhästymisen perusteella.

Määräaikainen vakuutus on voimassa sovittu ja vakuutus kirjaan merkityn ajan, jollei Pohjantähti irtisano vakuutusta.

4 Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa

4.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutuksissa

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Pohjantähti toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjan ja vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Pohjantähti lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedotteen vakuutus määristä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä. Vakuutustapahtuman jälkeen Pohjantähti antaa tarpeellisia tietoja sille, jolla on oikeus vaatia suoritusta Pohjantähdeltä.

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutuksen voimassa ollessa antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ja nämä tiedot ovat vaikuttaneet vakuutuksenottajan menettelyyn, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla saamiensa tietojen perusteella on ollut aihetta käsittää. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

4.2 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen Pohjantähti toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan ja vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Pohjantähti lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedotteen vakuutusmääristä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä. Vakuutustapahtuman jälkeen Pohjantähti antaa tarpeellisia tietoja sille, jolla on oikeus vaatia suoritusta Pohjantähdeltä.

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutuksen voimassa ollessa antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, Pohjantähti oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle. Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen tulevasta korvauksesta annetut tiedot eivät vaikuta vakuutussopimuksen sisältöön.

4.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus vahingonvaaran lisääntymisestä

4.3.1 Henkilövakuutus

Vakuutuksenottajan tai vakuutetun on ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetussa ja vakuutusyhtiön vastuun arvioinnin kannalta merkityksellisissä vahingonvaaraa lisäävissä seikoissa tapahtuu muutos. Henkilövakuutuksessa vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi ammatin, harrastusten tai asuinpaikan muutos tai muutto ulkomaille. Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.3.2 Vahinkovakuutus

4.3.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava Pohjantähdelle vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta, olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen huomioon vakuutussopimusta tehtäessä.

Olellaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutuskohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen, kuten ajoneuvon tai muun omaisuuden käyttötarkoituksen muuttuminen luvanvaraiseksi tai vuokrauskäyttöön taikka henkilöauton muuttuminen pakettiautoksi
- omaisuuden luovuttaminen muiden kuin vakuutettujen käyttöön
- kohteessa tehtävät korjaus-, muutos- tai rakennustyöt
- kohteessa harjoitettavan toiminnan muuttuminen.

Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.3.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajan on viipymättä, viimeistään 14 vuorokauden kuluessa, ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutuskirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen vahingonvaaraa lisäävä muutos ja jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon vakuutussopimusta tehtäessä. Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä kohdassa myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan ja vakuutetun edustajaa.

Olellaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutuskohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen, kuten ajoneuvon tai muun omaisuuden käyttötarkoituksen muuttuminen luvanvaraiseksi tai vuokrauskäyttöön taikka henkilöauton muuttuminen pakettiautoksi
- omaisuuden luovuttaminen muiden kuin vakuutettujen käyttöön
- kohteessa tehtävät korjaus- muutos- tai rakennustyöt
- muuttuneet kuljetusolosuhteet
- muutokset vakuutetussa toiminnassa
- kohteessa harjoitettavan toiminnan muuttuminen.

4.4 Vakuutuksenottajan tai vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

4.4.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja on vakuutussopimuksen voimassa ollessa laiminlyönyt kohdassa 4.3.1 määrättyssä määräjässä tiedonantovelvollisuutensa vahingonvaaraa lisänneistä muutoksista tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Yhtiön vastuusta vapautumisen edellytyksenä on lisäksi, että ilmoittamatta jätetyt muutokset ovat sellaisia, joiden perusteella yhtiö ei olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa.

Jos Pohjantähti olisi jatkanut vakuutusta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa perittyä vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Edellä mainittuja seurauksia ilmoittamisen laiminlyönnistä voidaan sovitella, jos ne johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

4.4.2 Vahinkovakuutus

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta, jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys vahingon syntymiseen tai laajuuteen on ollut muuttuneella olosuhteella tai asiantilalla.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

4.4.3 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Mikäli tiedonantovelvollisuus laiminlyödään, on Pohjantähdellä oikeus alentaa vakuutuksen perusteella maksettavaa korvausta tai evätä se kokonaan.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tai vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu

pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5 Vakuutusmaksu

5.1 Vakuutusmaksun määräytyminen

Vakuutuskauden vakuutusmaksu määräytyy kauden alkamispäivänä. Jos vakuutusturvaa vakuutusnottajan pyynnöstä tai muuttuneiden olosuhteiden vuoksi muutetaan kesken sopimuskauden, määräytyy turvan muutoksesta aiheutuva vakuutusmaksu vakuutuskauden alkamispäivän mukaan.

5.2 Vakuutusmaksun määräytyminen tunnusluvun perusteella

Kun vakuutusmaksu määräytyy tekijästä, joka muuttuu vakuutuskauden aikana, pitää vakuutusnottajan toimittaa Pohjantähdelle vakuutussopimusta voimaan saatettaessa ja uudistettaessa vakuutusmaksun laskemiseen tarvittavat tunnusluvut, esimerkiksi budjetoitu liikevaihto, ajoneuvon arvioidut ajokilometrit tai kohteen muuttunut pinta-ala.

Ellei vakuutusnottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi tai vakuutussopimuksen uudistamiseksi anna Pohjantähdelle pyydetyjä tietoja kuukauden kuluessa pyynnön lähettämisestä, on yhtiöllä oikeus vahvistaa vakuutusmaksu kohtuulliseksi katsomaansa määrään. Mikäli Pohjantähdelle on toimitettu puutteellisia tai virheellisiä tietoja, voidaan korvausta alentaa kohdan 14.3 mukaisesti.

5.3 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun Pohjantähti lähetti vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen Pohjantähden vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun suorittaminen on Pohjantähden vastuun alkamisen edellytyksenä.

Jos Pohjantähden vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Vakuutusmaksut maksetaan sovituihissa erissä. Pohjantähti vahvistaa kulloinkin voimassa olevan minimimaksuerän suuruuden. Jos sopimuksen vuosimaksu pienenee, erien lukumäärää voidaan muuttaa vastaamaan minimimaksun erien suuruutta. Erien lukumäärää voidaan muuttaa myös maksun laiminlyöntitapauksissa.

Vakuutusnottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti laskun viitetietojen mukaan kuitenkin siten, että maksusuorituksesta vähennetään ensin mahdolliset viivästyskorot.

Jos yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa vakuutusnottajan vakuutusmaksusuoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, Pohjantähdellä on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksillaan lyhennetään. Jos kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksellaan lyhennetään. Vakuutusmaksu käytetään ensisijaisesti sen vakuutussopimuksen hyväksi, jonka laskulla se on maksettu

lyhentäen vanhinta maksamatta olevaa saatavaa. Mikäli samalla eräpäivällä on avoinna sekä lakisääteisten että vapaaehtoisten vakuutusten saatavia, hyvitetään ensisijaisesti lakisääteisten vakuutusten saatavia.

5.4 Vakuutusmaksun viivästyminen

Jos vakuutusnottaja ei ole suorittanut vakuutusmaksua edellisessä kohdassa tarkoitetussa määräajassa, Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomisilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, sopimus jää voimaan.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutusnottajan maksuvaikkeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä.

Määräaikana maksamatta jääneestä vakuutusmaksusta peritään myöhästymisajalta korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Pohjantähti voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

Pohjantähti on oikeutettu korvauksiin vakuutusmaksun perinnästä aiheutuneista kuluista perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu peritään oikeusteitse, on Pohjantähdellä lisäksi oikeus korvaukseen oikeudenkäyntikuluista.

5.5 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen

Jos vakuutus on päätynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tästä on maininta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, Pohjantähden vastuu alkaa uudelleen maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

5.6 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa eräänntyneen vakuutusmaksun kokonaisuudessaan. Tällöin Pohjantähden vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Pohjantähti ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, yhtiö ilmoittaa vakuutusnottajalle 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

5.7 Vakuutusmaksun palauttaminen vakuutuksen päättyessä

Jos vakuutussopimus tai sen osa päättyy sovitua ajankohtaa aikaisemmin, Pohjantähdellä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka vakuutus on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutusnottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta kohdassa Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (2.2) mainitussa tapauksessa.

Palautettava vakuutusmaksu määräytyy voimassaolopäivien mukaan, ellei lajikohtaisissa ehdoissa toisin mainita. Lajikohtaisissa ehdoissa voi olla esimerkiksi määräys

vakuutuksen minimimaksusta. Vuodenaikahinnoiteltujen vakuutusten vuosimaksu jakaantuu eri kuukausille riskiä vastaavasti ja vakuutuksen päättyessä palautetaan vakuutuskaudesta jo kuluneen ajan riskiä vastaavan vakuutusmaksun ylimenevä osa.

Jos vakuutus sopimus tai sen osa päättyy vakuutusnottajan irtisanomisen johdosta kesken vakuutuskauden, Pohjantähdellä on oikeus periä vakuutuksesta kohtuullinen käsittelymaksu. Käsittelymaksuna on oikeus periä koko vakuutuskauden maksusta 10 %, kuitenkin vähintään 8 euroa.

Vakuutusmaksua ei palauteta, jos vakuutus tapahtuman johdosta korvataan koko vakuutusmäärä tai vakuutuskohte kokonaisuudessaan.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5.8 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Pohjantähti voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Pohjantähdessä erääntyneet saatavat.

5.9 Bonusjärjestelmä, etuohjelma tai muu etuus

Vakuutus sopimukseen voi sisältyä Pohjantähdessä bonusjärjestelmä, etuohjelma ja muu etuus. Bonusjärjestelmän, etuohjelman sekä muun etuuden säännöt on kuvattu vakuutusehdoissa tai muualla Pohjantähdessä materiaaleissa. Vakuutusmaksun määräytymisperusteet voivat muuttua bonusjärjestelmän, etuohjelman ja muun etuuden sääntöjen mukaisesti. Pohjantähdellä on oikeus tehdä muutoksia bonusjärjestelmään, etuohjelmaan ja muuhun etuuteen. Muutoksia voidaan tehdä esimerkiksi niiden suuruuteen, laajuuteen, myöntämisen perusteisiin sekä kesto- ja voimassaoloaikoihin.

Pohjantähdellä on myös oikeus lopettaa bonusjärjestelmä, etuohjelma ja muu etuus.

6 Inflaatio suoja

Vakuutusmäärät ja vakuutusmaksut on sidottu vakuutus kirjassa kohteen kohdalla mainittuun indeksijärjestelmään. Täysarvovakuutuksissa indeksitarkastus tehdään vuosittain vakuutusmaksun laskentaperusteisiin. Muissa kuin täysarvovakuutuksissa indeksitarkistusten laskentaan käytetään vakuutuskauden alkamiskuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksipistettä.

Niitä vakuutusehdoissa ja -kirjassa mainittuja vakuutusmääriä, enimmäiskorvausmääriä, omavastuita ja toimenpidemaksuja, joita ei ole erikseen sidottu indeksijärjestelmään, voidaan korottaa kuluttajahintaindeksin kehitystä vastaavasti.

Korvaus maksetaan vahinkohetkellä voimassa olevien vakuutusmäärien, enimmäiskorvausmäärien ja omavastuiden mukaisena.

7 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

7.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

7.1.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, on

laiminlyönyt henkilövakuutusta koskevan tiedonantovelvollisuutensa (kohta 2) ja Pohjantähti olisi myöntänyt vakuutuksen oikeiden ja täydellisten tietojen perusteella ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään henkilövakuutusta koskevaa tiedonantovelvollisuuttaan (kohta 2) ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kyseisen kohdan mukaan sitoo Pohjantähteä tai
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdessä kanssa sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa (kohta 4) tarkoitettu vahingonvaaraa lisäävä muutos, jos Pohjantähti olisi tietäessään muuttuneista seikoista jo vakuutusta tehtäessä, myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla.

Pohjantähti voi alentaa vakuutusmaksua, jos vakuutusnottaja ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa merkittävästi vähentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä laiminlyönyt velvollisuutensa antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti on esittänyt vastuunsa arvioimiseksi (kohta 2.2.1)
- vakuutusnottajana oleva yritys tai yhteisö taikka sen edustaja on ennen vakuutuksen myöntämistä laiminlyönyt velvollisuutensa antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti on esittänyt vastuunsa arvioimiseksi taikka laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa muutkin tiedot, joilla hän käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä Pohjantähdessä vastuun arvioimisen kannalta (kohta 2.2.2)
- sopimusta tehtäessä Pohjantähdelle ilmoitettu olosuhde tai vakuutus kirjassa merkitty asiointi on vakuutuskauden aikana siten muuttunut, että vahingonvaara on olennaisesti lisääntynyt (kohta 4).

Pohjantähti voi alentaa vakuutusmaksua tai muuttaa vakuutusehtoja, jos asiakas ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa olennaisesti pienentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.3 Tiedottaminen

Kun Pohjantähti on saanut tiedon vahinko- tai henkilövakuutuksen kohteen oikeasta tai muuttuneesta olosuhteesta, se lähettää viivytyksettä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa kerrotaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

7.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

7.2.1 Ilmoitusmenettely

Pohjantähti voi vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja, omavastuita sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- oikeuskäytännön muuttuminen
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos, esimerkiksi kansallinen tai kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus
- vakuutuksen korvausmenon tai kustannustason muutos tai maksettujen vakuutuskorvausten ja vakuutusmaksujen välisen suhteen muutos
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos (kohta 6)
- muutos sellaisessa seikassa tai olosuhteessa, jolla on vaikutusta vakuutusmaksun suuruuteen. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muutokset vakuutusnottajan tai vakuutetun iässä tai asuinpaikassa taikka vakuutuksen kohteen tai sen osan iässä, ominaisuudessa, käyttötarkoituksessa tai vakuutuspaikassa. Edelleen tällaisia muutoksia voivat olla muutokset yrityksen tai yhteisön liikevaihdossa, palkkasummassa tai henkilömäärässä.
- bonusjärjestelmän tai etuohjelman taikka muun vastaavan etuuden muutos tai lopettaminen
- yrityksen tai yhteisön toimialan muutos
- annetun alennuksen perusteiden, voimassaoloajan tai suuruuden muutos taikka alennuksen lopettaminen

Edellä mainittujen lisäksi 1.12.2022 jälkeen alkaneissa vakuutuksissa ja lisäksi milloin tahansa alkaneissa yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa Pohjantähti voi vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksuja, omavastuita sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- vakuutusnottajan vahinkovakuutusten vakuutusmaksujen vahinkokehitys
- vakuutusyhtiön jälleenvakuutusmaksujen sopimusehtojen muutos
- vakuutuksen hallinnointi- tai hoitokustannusten muutos
- vakuutusnottajan ajotavan tai vakuutetun ajoneuvon ajomäärän muutos tai
- vakuutusnottajan kokonaisasiakkuudessa tapahtunut muutos.

Pohjantähdellä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin sellaisia vähäisiä muutoksia, jotka eivät vaikuta vakuutusmaksun keskeiseen sisältöön.

Henkilövakuutuksen vakuutusehtoja ja -maksuja, omavastuita tai muita sopimusehtoja ei voida muuttaa sen vuoksi, että vakuutetun henkilön terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, tai että on sattunut kyseessä olevaan vakuutukseen liittyvä vakuutustapahtuma.

Jos Pohjantähti tekee edellä mainittuja muutoksia, yhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutusnottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksut ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa kerrotaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutus jatkuu muutettuna, ellei vakuutusnottaja irtisano vakuutusta kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkua.

7.2.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Pohjantähti muuttaa vakuutusmaksujen ehtoja, maksuja tai muita sopimusehtoja muilla kuin edellä esitetyillä perusteilla tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, tulee yhtiön irtisanoa vakuutus päättyään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

8 Vakuutusmaksujen päättymisen

8.1 Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutusnottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättyään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutusnottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on annettu tai lähetetty Pohjantähdelle.

8.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

8.2.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päättyään, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja ja kun vakuutusmaksu tästä huolimatta sitoo Pohjantähteä
- vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.3) eikä Pohjantähti asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuksen voimassa ollessa tapahtunut sellainen vahingonvaaraa lisäävä muutos, ettei yhtiö enää muuttuneissa olosuhteissa myöntäisi vakuutusta
- vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4).

8.2.2. Vahinkovakuutus

8.2.2.1 Kuluttajien ja näihin rinnastettavien vakuutukset

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päättyään, jos

- vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta;
- vakuutusnottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä. Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan taikka turva- tai kohdekohtaisesti.
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4).

8.2.2.2. Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyään, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähden ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä. Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan taikka turva- tai kohdekohtaisesti.
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta
- sattuu vakuutuksesta korvattava vahinko
- vakuutuksenottaja on laiminlyönyt ehtokohdassa 4.3 tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden vaaran lisääntymisestä
- vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin tai
- vakuutuksenottajana olevan yrityksen omistuksessa tai kaupparekisteriin merkityssä vastuuhenkilöissä tapahtuu muutos.

Edellä mainituissa kohdissa, pois lukien konkurssia koskeva ehtokohta, vakuutuksenottajalla tarkoitetaan myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa. Mikäli Pohjantähdellä on irtisanomisoikeus yhden vakuutuksen osalta, voi yhtiö samalla irtisanoa kaikki vakuutuksenottajan vakuutukset.

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4)

8.2.3 Irtisanomisen suorittaminen muun kuin maksun viivästymisen takia

Jos Pohjantähti irtisanoo vakuutussopimuksen tai osan siitä kohtien 8.2.1 tai 8.2.2 perusteella, Pohjantähti tekee sen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Kun vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

8.3 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

8.3.1 Vahinko- ja henkilövakuutuksen irtisanominen

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vahinko- ja henkilövakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Lisäksi tapaturma- ja sairauskuluvakuutuksen osalta Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutusmaksukauden lopussa. Kun vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutus- tai vakuutusmaksukauden päättymistä.

Henkilövakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

8.3.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa sopimus määrättyjen vakuutuskohteiden päättyessä

Jos vakuutuksenottaja päättää vakuutussopimuksestaan kohteita tai turvia siten, ettei vakuutus enää täytä Pohjantähden kokonaisasiakkuuden edellytyksiä tai vastuunvalintaohjeiden myöntövaatimuksia, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa jäljelle jääneet turvat päättymään vakuutuskauden päättyessä.

Jos esimerkiksi vakuutussopimuksen piirissä olevat rakennus- tai irtaimistokohteiden turvat päättyvät, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa sopimukseen kuuluvat muutkin turvat.

Kuluttajasopimuksissa näitä ovat esimerkiksi henkilö-, lemmikki- ja venevakuutukset.

Jos ajoneuvon liikennevakuutus päättyy, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa myös ajoneuvoturva tai vapaaehtoinen moottoriajoneuvovakuutus.

8.4 Vakuutussopimuksen päätyminen omistajan vaihdoksessa

Vakuutussopimus tai sen osa päättyy seuraavana päivänä omistusoikeuden päättymisestä, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Omistajan vaihdoksesta on ilmoitettava Pohjantähdelle välittömästi. Jos vahinko sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen omaisuusvakuutuksen perusteella, jollei hän ole ottanut omaisuudelle vakuutusta. Omaisuusvakuutukseen liittyvät varallisuusvakuutukset ja muut lisäturvat, kuten esimerkiksi laaja lunastus, autopalvelu, keskeytys ja oikeusturva, eivät ole voimassa uuden omistajan hyväksi.

8.5 Moottoriajoneuvon vapaaehtoisen vakuutussopimuksen päätyminen vakuutusyhtiön vaihdoksessa

Moottoriajoneuvon vapaaehtoiset vakuutukset päättyvät ilman irtisanomista sinä päivänä, jona moottoriajoneuvon liikennevakuutus on ajoneuvorekisteriin merkitty siirtyneeksi toiseen vakuutusyhtiöön.

KORVAAMINEN

9 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

9.1 Velvollisuus noudattaa suojeleuhjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeleuhjeita.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeleuhjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeleuhjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

9.1.1 Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen törkeästi huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai

huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Pohjantähti suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

9.2 Velvollisuus torjua ja rajoittaa vahinkoa

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykijensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Pohjantähden oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Vakuutetun on ilmoitettava vakuutustapahtumasta poliisille, jos kysymys on epäilystä rikoksesta. Rikoksentehtäjille on vaadittava rangaistusta eikä rangaistusvaatimuksesta saa luopua ilman Pohjantähden suostumusta.

Pohjantähti korvaa vakuutustapahtumaan liittyvän edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämistä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan kokonaan evätä siltä vakuutetulta, joka on laiminlyönyt edellä tarkoitettua pelastamisvelvollisuutensa. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

9.2.1 Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa korvausta ei alenneta eikä evätä vakuutetun huolimattomuuden takia.

Korvausta voidaan kuitenkin alentaa tai se voidaan evätä kokonaan, jos vakuutettu on joko tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt velvollisuuttaan rajoittaa tai torjua vahinkoa. Sama koskee velvollisuuden laiminlyöntiä, johon on vaikuttanut vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö.

Korvausta ei kuitenkaan evätä tai alenneta silloin, kun vahinkoa kärsinyt luonnollinen henkilö ei ole saanut perityksi korvausta vahingon aiheuttajalta tämän maksukyvyttömyyden takia. Vakuutetun maksukyvyttömyys on todettava joko ulosotossa tai konkurssissa.

10 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

10.1 Henkilövakuutus

10.1.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallaan. Jos syynä on törkeä huolimattomuus, Pohjantähden vastuuta voidaan alentaa sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.1.2 Muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallaan aiheuttanut vakuutustapahtuman, Pohjantähti on aiheuttajaan nähden vastuusta vapaa.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos aiheuttaja on ollut vakuutustapahtuman sattuessa sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan silloin, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

10.2 Vahinkovakuutus

10.2.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallaan.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä kokonaan. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vakuutustapahtuman syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

10.2.2 Vastuuvakuutus

Mahdollisesta korvauksen alentamisesta tai epäämisestä huolimatta Pohjantähti suorittaa vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut peritynä.

10.2.3 Ajoneuvovakuutus

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdassa 10.2.1 esitetyn lisäksi seuraavaa: Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin oli huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksesta, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

11 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- joka on vakuutetun suostumuksella vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta tai ilma-aluksesta;
- joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeluohjeen noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti

henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeluohjeen noudattamisesta.

12 Syyntakeettomuus ja pakkotila

12.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2) ja kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

12.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä ja Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohdat 9 ja 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeluohjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2), kohtaan Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä (kohta 9) eikä kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 11 mainittuun samastettavaan henkilöön.

13 Korvauksen hakeminen

13.1 Pohjantähden velvollisuudet

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Pohjantähti antaa korvauksen hakijalle kuten vakuutetulle, edunsaajalle tai vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja neuvoo, miten korvausta haetaan. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

13.2 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen saaminen edellyttää korvauksen hakijan korvausvaatimuksen esittämistä. Korvauksen hakijan on ilmoitettava vahinkotapahtumasta Pohjantähdelle, ja jos kysymyksessä on rikos, tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle. Korvauksen hakijan on annettava Pohjantähdelle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen yhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia vahinkotapahtumaa todentavia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi

- hakijan selvitys oikeudestaan korvaukseen
- selvitys vakuutustapahtumasta; mitä, miten, missä ja milloin sattunut
- selvitys vahingoittuneen omaisuuden omistuksesta ja hankinta-ajasta, kuten omaisuuden hankkimista koskevat

alkuperäiset asiakirjat ja tositteet tai hankinnan osoittavat tilitapahtumat

- selvitys vahingon määrästä
- selvitys, kuka on aiheuttanut vahingon
- ilmoitus, kenelle korvaus suoritetaan.

Pohjantähdelle on aina varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Vakuutettu on kuitenkin velvollinen torjumaan ja rajoittamaan vahinkoa (kohta 9.2). Vahingoittunutta omaisuutta ei saa hävittää ennen kuin Pohjantähti on antanut siihen luvan tai korvausasia on käsitelty loppuun. Jos vahingoittuneen omaisuuden raivaukseen, purkuun tai korjaustoimeen on ryhdytty ilman, että Pohjantähdelle on varattu tarkastusmahdollisuus, tulee vahingoittunut omaisuus ja korjaustyö dokumentoida esimerkiksi kuvantamalla ja vaurioituneet osat säilyttää.

Lisäselvityksenä korvaushakemukseen on tarvittaessa liitettävä esimerkiksi lääkärinlausunto, kuolintodistus ja poliisitutkintapöytäkirja. Pohjantähdellä on henkilövakuutuksen yhteydessä oikeus velvoittaa vakuutettu vakuutusyhtiön osoittaman lääkärin tutkittavaksi. Niistä hoitokuluista, joista ei ole maksettu korvausta jonkin lain perusteella, on säilytettävä ja pyydyttävä toimitettava alkuperäiset maksetut tositteet.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne asiakirjat ja selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Pohjantähden mahdollisuudet hankkia selvityksiä. Asiakirjat ja selvitykset korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava Pohjantähdelle omalla kustannuksellaan, ellei toisin ole sovittu.

Korvauksen hakija on velvollinen vahingon jälkeen hankkimaan vakuutuksen kohteena olevan laitteen tai koneen vikatiedot taikka ajoneuvon tietojärjestelmään tallentuneet vika- ja ajotapahtumatiedot, jos niiden selvittäminen on vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta tarpeellista.

Pohjantähti ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vilpillisesti Pohjantähdelle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja Pohjantähden vastuun selvittämisessä, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan kokonaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

13.3 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava Pohjantähdeltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vahinkotapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä kymmenen (10) vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä määräajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

14 Korvaaminen

Vakuutus sopimukseen sisältyvien eri vakuutuskohteiden korvaamisperusteet ovat erilaiset. Tämän vuoksi korvaamisen yksityiskohdat on esitetty vakuutuskohteiden lajienhoissa. Seuraavassa on esitetty yleisiä korvaamissehtoja.

14.1 Omavastuu

Vakuutukseen sovelletaan vakuutuskirjalle ja lajiejoihin merkittävät omavastuuta, jotka vähennetään lajiejoihin mukaisesti korvattavan vahingon määrästä tai korvattavista kustannuksista. Omavastuulla tarkoitetaan sitä rahamäärää korvattavan vahingon määrästä, joka jää vakuutuksenottajan tai vakuutetun vastattavaksi. Omavastuu voi olla esimerkiksi vuosiomavastuu, kiinteä vahinkokohtainen omavastuu tai prosenttiomavastuu taikka eri omavastuiden yhdistelmä.

Jos Pohjantähti maksaa korvausta yhdestä vakuutustapahtumasta usean kohteen, turvan, riskin tai korvauslajin perusteella, vähennetään korvattavan vahingon määrästä suurin valittu omavastuu, ellei lajiejoihin tai vakuutus kirjassa oli toisin määrätty. Lisäksi henkilövakuutuksen, lemmikkivakuutuksen, hevösvakuutuksen, ajoneuvovakuutuksen autopalveluriskin, oikeusturvavakuutuksen tai -riskin ja keskeytysvakuutuksen tai -riskin sekä petosriskin omavastuut vähennetään aina erikseen.

14.2 Omaisuuden vakuutusmäärä ei vastaa sen arvoa

14.2.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi suurempi kuin omaisuuden tai etuuden arvo.

Pohjantähti ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon todellisen määrän vakuutusehtojen mukaisesti. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antanut väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

14.2.2 Alivakuutus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Pohjantähti korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

14.3 Korvauksen alentaminen virheellisten tai puutteellisten tietojen takia

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on antanut maksuperusteiksi olennaisesti virheellisiä tai puutteellisia tietoja ja tämän perusteella on peritty liian vähän vakuutusmaksua, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa vahingon määrästä, kuin vakuutuskohteesta perityn vakuutusmaksun ja oikeiden tietojen perusteella määrätyn vakuutusmaksun välinen suhde osoittaa.

14.4 Muut määräykset

14.4.1 Takuu, erityislaki tai vastaava korvaa ensin

Erityislain kuten tuotevastuulain, tiekuljetusvastuulain tai liikennevakuutuslain taikka julkisista varoista, takuun tai vastaavan perusteella maksettava korvaus on ensisijainen tämän vakuutussopimuksen korvaukseen nähden.

14.4.2 Verotus ja korvaaminen

Korvausta laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut määräykset.

14.4.3 Takaisin saatu omaisuus

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa omaisuus yhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

14.4.4 Pohjantähden oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus

Vakuutuksen kohteena oleva vahingoittunut tai vahingoittamaton jäljelle jäänyt omaisuus jää omistajalleen. Pohjantähdellä on kuitenkin oikeus lunastaa jäljelle jäänyt omaisuus tai osa siitä. Lunastushinnan perusteena on sama korvausperusteen arvo, esimerkiksi käypä arvo tai uusarvo, kuin millä kyseisen esineen tai omaisuuserän vahinkokin korvataan, ellei vahingoittunutta omaisuutta koskevissa lajiejoihin ole toisin määrätty.

14.4.5 Velan vakuutena oleva omaisuus

14.4.5.1 Kiinnitetty omaisuus

Kun korvaus on määrältään sellainen, että kiinnityksenhaltijalla on voimassa olevan oikeuden mukaan oikeus korvaukseen, voidaan korvaus maksaa vakuutuksenottajalle, kun tämä on selvittänyt, että omaisuus on vapaa velan vakuudeksi vahvistetuista kiinnityksistä tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen maksamiseen vakuutuksenottajalle.

14.4.5.2 Pantattu omaisuus

Silloin, kun omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistajaa, ellei omistaja ole kohtuullisessa ajassa korjannut vahinkoa tai asettanut vakuutta sen korjaamisesta.

14.4.6 Poikkeuksellinen tilanne

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, jonka syntymiseen on suoraan tai epäsuorasti vaikuttanut

- sota tai sotatoimen tapaiset olosuhteet, kuten esimerkiksi kapina, väkivaltainen mellakka, vallankumous, sisällissota, aseellinen selkkäus tai vieraan vallan voimakeinot
- ydinvoimain kuvattu ydinvahinko tai ydinreaktio tai ionisoivaan säteilyyn perustuva materiaali, laite tai ase
- lakko tai työseisaus
- terroriteko
- aurinkomyrsky
- tietojärjestelmää tai -verkkoa häiritsevää tai vahingoittavaa toimi kuten kyberhyökkäys tai tällaisella toimella uhkaaminen.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

Edellä mainittu terroriteko -rajoitusehto ei koske niitä kuluttajasopimuksia, jotka kuluttaja on tehnyt muuta tarkoitusta kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

14.4.7 Pakotteiden ja muiden rajoitteiden vaikutus

Pohjantähdellä ei ole velvollisuutta suorittaa vakuutussopimukseen perustuvaa korvausta tai muutakaan taloudellista kompensatiota, mikäli tällainen suoritus olisi Suomen valtion, Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin, Amerikan Yhdysvaltojen tai Yhdistyneen Kuningaskunnan taikka näiden toimivaltaisten viranomaisten, toimielinten tai muiden

vastaavien tahojen asettamien pakotteiden, muiden rajoittavien toimenpiteiden tai lainsäädännön vastainen.

15 Korvauksen maksaminen

Pohjantähti suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Pohjantähti suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Pohjantähti lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Pohjantähti ilmoittaa vajaanvaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetyksen korvaamista koskevasta vakuutus korvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle Pohjantähti maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Pohjantähti voi vähentää korvauksesta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Pohjantähden erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

16 Kolmannen henkilön oikeudet

16.1 Muut henkilöt, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

Sen lisäksi mitä vakuutus sopimukseen sovellettavissa kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa on määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoihin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden haltijan ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

Pohjantähti vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutus enottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 4.3) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos edellisessä kohdassa tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutus enottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vahingon johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutus enottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Pohjantähden kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksen haltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoihin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksen haltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksen haltijan oikeudesta vakuutus korvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan Pohjantähdeltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Pohjantähdelle esitetään korvaus vaatimus, Pohjantähti ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos Pohjantähti hyväksyy vahinkoa kärsineen korvaus vaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Pohjantähden korvauspäätöksen johdosta kanteen Pohjantähtea vastaan tai saattaa asia FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan, Vakuutus lautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 17 mukaisesti.

17 Muutoksenhaku Pohjantähden päätökseen

Vakuutus enottajalla, vakuutetulla tai muulla vakuutus korvaukseen oikeutetulla on käytettävissään eri keinoja hakea muutosta Pohjantähden päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanteen vakuutus yhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi olla yhteydessä Pohjantähdessä asiaa käsitelleeseen henkilöön, kysyä neuvoa ja opastusta FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

17.1 Itseoikaisu

Jos vakuutus enottaja, vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu epäilee virhettä Pohjantähden korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada tietoa ratkaisuun johtaneista seikoista. Pohjantähti oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

17.2 FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Vakuutus enottaja, vakuutettu tai muu vakuutus korvaukseen oikeutettu voi kysyä neuvoa ja opastusta FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta koskien Pohjantähden päätöstä.

FINE:n Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutus lautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia erimielisyyksiin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus suhteessa.

Pohjantähden päätös voidaan viedä ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella. Ennen asian viemistä kuluttajariitalautakunnan käsitellyyn kuluttajan tulee olla yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston yhteydessä toimivaan kuluttajaneuvontaan.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

17.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu ei tydy Pohjantähdän päätökseen, hän voi panna vireille kanteen yhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan, Pohjantähdän kotipaikan tai vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt keskeyttävät kanneoikeuden vanhentumisen.

17.4 Merivahingonlaskijan korvausselvitys

Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai vakuutuskorvaukseen oikeutettu ei tydy Pohjantähdän päätökseen, hän voi pyytää venevakuutuksiin liittyvissä erimielisyyssasioissa merilain 16 a luvun mukaista merivahingonlaskijan korvausselvitystä.

18 Pohjantähdän oikeus periä korvaus takaisin

18.1 Takautumisoikeus kolmatta henkilöä kohtaan

Vakuutetun oikeus korvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta luonnolliselta tai oikeushenkilöltä siirtyy Pohjantähdelle sen maksamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Pohjantähdelle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

Henkilövakuutuksessa Pohjantähti voi vaatia takaisin ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

18.2 Takautumisoikeus, kun vahinko on sattunut moottoriajoneuvoa käytettäessä

Jos vahinko on aiheutettu kuljetettaessa ajoneuvoa, Pohjantähdellä on oikeus edellä mainitun lisäksi vaatia takaisin vahingon johdosta suorittamansa korvaus

- ajoneuvon omistajalta, kuljettajalta, matkustajalta tai haltijalta, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä tuottamuksella.
- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa.
- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

18.3 Takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

Pohjantähti voi vaatia muulle kohdassa 16.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 11 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on

- aiheuttanut vakuutustapahtuman

- laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa sopimusta solmittaessa (kohta 2.2)
- laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.3)
- laiminlyönyt velvollisuutensa torjua, rajoittaa tai selvittää vahinkoa (kohdat 9.2 ja 9.3)
- laiminlyönyt velvollisuutensa noudattaa suojeluohjeita (kohta 9.1)

19 Sähköinen asiointipalvelu

Vakuutuksenottaja voi hoitaa vakuutuksiinsa liittyviä asioita Pohjantähdän sähköisessä asiointipalvelussa, Oma Pohjantähdessä erikseen tehdyn sopimuksen mukaisesti. Oma Pohjantähdessä voi hoitaa vakuutusasioita ympäri vuorokauden. Palvelusta löytyy tiedot vakuutuksista, voi tarkastella vakuutuspostia, hakea korvauksia, tilata todistuksia ja muokata asiakastietoja. Pohjantähdellä on oikeus lähettää vakuutuksiin liittyviä tietoja, kuten vakuutuskirjoja, korvauspäätöksiä ja viestejä vakuutuksenottajalle Oma Pohjantähteen. Pohjantähti perii paperilaskujen lähettämisestä kulloinkin voimassa olevan paperilaskutuslisän. Laskut voi tilata e-laskuna verkkopankkiin, sähköisesti Oma Pohjantähteen tai verkkolaskuna, jolloin paperilaskutuslisää ei peritä.

20 Henkilötietojen käsittely

Pohjantähti saa henkilötiedot pääasiassa asiakkaalta itseltään tai hänen valtuuttamaltaan henkilöltä. Lisäksi henkilötietoja kerätään esimerkiksi viranomaisten julkisista rekistereistä.

Henkilötietoja käsitellään vakuutus- ja korvausasioiden hoidossa, tuotteita ja palveluita tarjotessa sekä muissa Pohjantähdän toimintaan liittyvissä tehtävissä.

Henkilötietoja voidaan luovuttaa Pohjantähdän kumppaneille, kuten markkinointikumppaneille, IT-toimittajille ja vakuutusasiamiehille. Henkilötietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan suostumuksella tai lainsäädännön perusteella. Lisäksi Pohjantähti luovuttaa henkilötietoja vakuutusyhtiöiden yhteisiin rekistereihin, joita ovat vahinkorekisteri ja väärinkäytösrekisteri, ja joita käytetään väärinkäytösten sekä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen. Rekistereihin luovutetaan tietoja vahingoista sekä vakuutusyhtiöihin kohdistuvista rikoksista ja rikosepäilyistä.

Pohjantähti voi käsitellä ja tehdä päätöksiä myös automaattisesti, jolloin henkilötietoihin perustuva päätös tehdään täysin automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuen. Automaattisen päätöksenteon seurauksena voi olla esimerkiksi päätös vakuutuksen myöntämisestä tai vahingon korvattavuudesta, mutta myös näiden hylkäämisestä.

Henkilötietoja hyödynnetään myös profilointiin, jossa henkilötietoja käyttämällä arvioidaan tiettyjä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Profilointia voidaan käyttää vakuutuksen myöntämistä, päättämistä ja asiakkuuden seuraamista varten sekä markkinoinnin kohdentamisessa. Automaattisesta päätöksenteosta ilmoitetaan kunkin sitä hyödyntävän palvelun yhteydessä.

Pohjantähdän henkilörekisteristä laaditussa tietosuojaselosteessa kerrotaan henkilötietojen käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista. Tietosuojaseloste on saatavilla Pohjantähdän verkkosivuilla.

21 Muita vakuutus sopimuslaissa säädettyjä asioita

Vakuutusolosuhteissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

- Soveltamisala (1 §)
- Säännösten pakottavuus (3 §)
- Tietojen toimittaminen pysyvällä tavalla taikka verkkosivustolla (5 a §)
- Vakuutusta koskevan henkilökohtaisen suosituksen antaminen (5 b §)
- Poikkeukset eräistä vakuutusenantajan velvollisuuksista (5 d §)
- Tieto hylkäysperusteesta (6 a §)
- Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)
- Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)
- Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)
- Ulosmittaus tapaturmavakuutuksessa ja sairausvakuutuksessa (55 §)
- Monivakuutus (59 §)
- Vakuutusenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)
- Maksu väärälle henkilölle (71 §)

Pohjantähtiturva kiinteistölle 1.1.2021

Sisällysluettelo

Omaisuuksuvakuutus	2	2 Palovahinkojen torjunta.....	7
OM200 Omaisuuksuvakuutuksen kohde	2	3 Vuoto- ja rikkoutumisvahinkojen torjunta	7
1 Kohteen voimassaolo	2	4 Rikosvahinkojen ja ilkivallan torjunta	7
2 Omaisuuden arvo	2	5 Luonnon aiheuttamien vahinkojen torjunta	8
3 Vakuutusmäärän peruste.....	2	6 Kaikkien vahinkojen torjunta.....	8
OM201 Tontti	2	Toiminnan vakuutukset	8
OM202 Rakennus ja sen LVISA-laitteet	2	VA201 Kiinteistön vastuu	8
1 Rakennus	2	1 Vakuutuksen tarkoitus.....	8
2 LVISA-laitteet	2	2 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset.....	8
OM203 Irtaimisto	3	VA202 Kiinteistön hallinnon vastuu	10
OM230 Riskin toteutuminen	3	1 Vakuutetut.....	10
OM231 Tulipalo	3	2 Vakuutusmäärä.....	10
OM232 Sähköilmiö	3	3 Korvattavat vahingot	10
OM233 RIKOS	3	4 Rajoitukset	10
1 Murto.....	3	5 Vahingon selvittäminen	10
2 Ryöstö.....	3	6 Korvaukset.....	11
3 Ilkivalta	3	VA250 Kiinteistön vastuun korvaaminen	11
OM234 Putkivuoto	3	1 Vahingon selvittäminen	11
OM235 Luonnonilmiö	4	2 Korvaaminen.....	11
OM236 Rikkoutuminen	4	3 Vakuutusmäärä.....	12
OM250 Omaisuuden korvaaminen	4	4 Omavastuut	12
1 Vahingon määrän laskeminen	4	OT201 Kiinteistön oikeusturva	13
2 Korvausperusteet	4	1 Vakuutuksen tarkoitus.....	13
3 Vakuutus ei korvaa	5	2 Vakuutetut.....	13
4 Omavastuu	5	3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue	13
5 Lisävahingot ja -kustannukset.....	5	4 Korvattavat vakuutustapahtumat	13
OM251 Tontin korvaaminen	5	5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset.....	13
OM252 Rakennuksen ja LVISA-laitteiden korvaaminen	5	6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	14
1 Putkivuodon ikävähennys	5	7 Korvaussäännökset.....	14
2 LVISA-laitteiden ikävähennys	6	Talkooväen tapaturmavakuutus	15
OM253 Irtaimiston korvaaminen	6	HE305 Talkooväen määrityksiä	15
LA200 Lasi- ja kilpivakuutus	6	1 Voimassaolo	15
LA230 Riskin toteutuminen	6	2 Vakuutetut.....	15
LA233 Rikos	6	3 Edunsaaja.....	16
1 Murto.....	6	HE330 Tapaturma	16
2 Ilkivalta	6	1 Tapaturman määritelmä	16
LA236 Rikkoutuminen	6	2 Vakuutus ei korvaa	16
KE201 Vuokratulon menetyks	6	HE351 Tapaturman hoitokulut	16
1 Vakuutuskesitteitä	6	HE353 Haittakorvaus	17
2 Vuokratulon korvaaminen	6	1 Tapaturman aiheuttama ohimenevä haitta	17
SU201 Kiinteistön suojeleuhje	7	2 Tapaturman aiheuttama pysyvä haitta.....	17
1 Tarkoitus ja velvoittavuus.....	7	HE354 Kuolema tapaturman johdosta	17

Omaisuuksivakuutus

OM200 Omaisuuksivakuutuksen kohde

1 Kohteen voimassaolo

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainitussa paikassa oleva vakuutus kirjassa merkitty omaisuus. Vakuutus on voimassa myös muualla Suomessa, kun omaisuus on väliaikaisesti enintään kuuden kuukauden ajan varastoituna tai korjattavana.

2 Omaisuuksin arvo

Omaisuuksivakuutuksessa arvon perusteena on uusarvo. Arvon peruste on kuitenkin nykyarvo, jos vakuutettavan kohteen arvo on alle puolet uusarvosta.

2.1 Uusarvo

Uusarvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan vastaavan omaisuuden rakentamis-, valmistus- tai hankintakustannuksia.

2.2 Nykyarvo

Nykyarvolla tarkoitetaan samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan vastaavan omaisuuden arvoa. Tällöin otetaan huomioon omaisuuden arvon aleneminen iän, käytön tai käyttökelpoisuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi. Rakennuksen hintaa arvioitaessa huomioidaan myös paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden vaikutus.

2.3 Jäännösarvo

Jäännösarvo on omaisuuden arvo heti vahingon jälkeen, kun arviointiperusteet ovat samat kuin välittömästi ennen vahinkoa.

2.4 Rakennuksen arvo

Rakennuksen uusarvo ja nykyarvo lasketaan käyttäen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton hyväksymää Rakennuksen hinnan arviointi -arviointiohjetta. Arviointiohje käyttää termejä uudishinta ja nykyhinta. Sisällöltään ne kuitenkin vastaavat uusarvoa ja nykyarvoa.

3 Vakuutusmäärän peruste

Vakuutusmäärän peruste voi olla valinnasta ja kohteesta riippuen

- täysarvo
- vakuutusmäärä
- ensivastuu.

3.1 Täysarvo

Täysarvovakuutuksessa ei määritellä vakuutusmäärää, vaan vakuutusmaksun perusteena ovat kohteen arvoon vaikuttavat tekijät, kuten

- kohteen vakuutuspaikka
- kohteen tyyppi, esimerkiksi kerrostalo tai rivitalo
- kohteen koko, tilavuus tai pinta-ala.

Täysarvoperusteisesti vakuutetaan vain uusarvokohteita.

3.2 Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärällä tarkoitetaan vakuutuksen kohteelle vakuutus kirjassa merkittyä tai indeksiehdon mukaan tarkistettua rahamäärää. Vakuutusmäärä voi olla joko uusarvon tai nykyarvon mukainen.

3.3 Ensivastuu

Ensivastuulla tarkoitetaan vakuutuksen kohteelle merkittyä korvauksen enimmäismäärää. Ensivastuuseen ei sovelleta

alivakuutussäännöksiä.

OM201 Tontti

Tontti on rajoiltaan määritelty maa-alue, jonka pinta-ala on enintään 2 ha. Tonttiin kuuluvat

- maaperä
- tontin puusto, istutukset ja pinnoitteet
- kiinteät rakenteet, joita ovat esimerkiksi aita, portaat ja valaisimet
- tontin turvatekniikka.

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- vesialueet
- yli 20 m² suuret rakennukset
- rakennuksen LVISA-laitteet ja salaojat
- rakennuksessa harjoitettua toimintaa palvelevat LVISA-laitteet
- rakennukseen kytketyt rakenteet ja koneet
- vuokralaisen tai muun käyttäjän hankkima omaisuus, jota vakuutuksenottaja ei omista
- mainokset
- irtain omaisuus
- laiturirakenteet
- pora- ja lämpökaivot.

OM202 Rakennus ja sen LVISA-laitteet

1 Rakennus

Rakennus on kiinteä, yhtenäinen kokonaisuus, jonka rakenteet antavat suojan ulkoisia olosuhteita vastaan.

Kaikki yli 20 m² suuret rakennukset on vakuutettava omana kohteenaan. Pienemmät vakuutetaan sijaintinsa mukaisessa tonttikohteessa.

Rakennukseen kuuluvat sen käyttöä palvelevat alkuperäiset, näitä vastaavat tai koko rakennukseen samantasoisina jälkeempään tehdyt kiinteästi asennetut rakenteet, kalusteet ja pinnoitteet. Rakennukseen kuuluvat savupiippu, tulisija sekä lämmitykseen tarvittavat polttoaineet.

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- maaperä
- rakennuksen perusrakenteet lukuun ottamatta perusanturoita
- rakennuksen LVISA-laitteet
- rakennuksessa harjoitettua toimintaa palvelevat LVISA-laitteet
- rakenteilla oleva rakennus
- peruskorjattavana oleva rakennus, ellei siitä ole erikseen sovittu ja merkitty vakuutus kirjassa
- käyttöomaisuuteen kuuluva omaisuus, vaikka se olisikin rakennukseen kiinnitettyä
- vuokralaisen tai muun käyttäjän hankkima omaisuus, jota vakuutuksenottaja ei omista
- irtain omaisuus.

2 LVISA-laitteet

LVISA-laitteita ovat rakennuksessa sijaitseva ja rakennusta palveleva

- lämpötekniikka
- vesi- ja viemäritekniikka
- ilmastointitekniikka
- sähkötekniikka
- automaatiotekniikka
- konetekniikka

- tiedonsiirtotekniikka
- turvatekniikka.

Rakennuksen ulkopuolella sijaitseva tekniikka kuuluu kohteeseen, jos se tyypiltään ja toiminnaltaan on osa rakennuksen LVISA-laitteita. Putkistot ja kaapelit kuuluvat mukaan yleiseen liittymään asti.

LVISA-laitteita eivät ole

- tuotanto- ja liiketoimintaa palvelevat LVISA-laitteet
- vuokralaisen tai muun käyttäjän hankkima omaisuus, jota vakuutuksenottaja ei omista.

OM203 Irtaimisto

Vakuutuksen kohteena on vakuutuspaikassa oleva vakuutuksenottajan omistama irtaimisto.

Alle 14 kW kiinteistöhoitokoneet kuuluvat vakuutuksen piiriin.

Irtaimistoa ei ole

- liikennevakuutettavat moottoriajoneuvot, moottorityökoneet ja niiden varusteet
- rakennustarvikkeet.

OM230 Riskin toteutuminen

Vakuutus korvaa äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttaman suoranaisen esinevahingon, kun omaisuus on vakuutettu toteutuneen riskin varalta. Lisäksi korvataan näissä vakuutusehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset. Ennalta arvaamattomuutta arvioidaan objektiivisesti. Korvattavuus määräytyy vahingon syyn, ei seurauksen perusteella.

Vakuutusturva on valittavissa kohteesta riippuen seuraavien riskien varalta:

- tulipalo
- sähköilmiö
- rikos
- putkivuoto
- luonnonilmiö
- rikkoutuminen.

Kohteelle valittu turva eli vakuutetut riskit on merkitty vakuutuskirjaan.

Vakuutus ei korvaa vakuutuksen kohteelle aiheutunutta vahinkoa, jonka syntyy on selvä syy-yhteys:

- viranomaismääräysten laiminlyönnillä
- suunnittelu-, valmistus-, materiaali-, rakennus-, asennus- tai työvirheellä
- rakentamismääräysten, rakentamista koskevien ohjeiden tai hyvän rakentamistavan vastaisella rakentamisella
- keskeneräisyydellä, puutteellisuuksilla tai ikääntymisellä.

Vakuutus ei korvaa säätö- ja kunnossapitotoimia, ennako- ja määräaikaishuoltoa, puhdistamista, jäätyneen putken sulattamista, tukkeutuneen putken tai laitteen puhdistus- tai avaamistoimia, toimintahäiriöiden poistamista eikä näiden yhteydessä vaihdettavia osia.

Suojeluohjeiden noudattaminen

Vakuutuksenottajan tulee noudattaa vakuutuskirjassa mainittuja suojeluohjeita.

OM231 Tulipalo

Vakuutus korvaa

- irtipäässeän tulen aiheuttaman vahingon

- savun tai noen aiheuttaman vahingon
- räjähdysen aiheuttaman vahingon. Räjähdys on poikkeuksellinen kaasun tai höyryn paineen nousun aiheuttama tapahtuma.
- sammutusjärjestelmän laukeamisen aiheuttaman vahingon.

Vakuutus ei korvaa

- yksinomaan jonkin laitekotelon sisällä tapahtuneita vaurioita tai nokeentumisesta
- esineelle itselleen aiheutunutta vahinkoa, kun esine on asetettu alttiiksi lämmön vaikutukselle
- ammattimaista räjäytystä tai muuta räjähdysaineiden ammattimaista käsittelyä
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtäminen
- polttomoottorin vahingoittumista moottorissa tapahtuneesta räjähdyksestä.

OM232 Sähköilmiö

Vakuutus korvaa yli- tai alijännitteen tai oikosulun sähköjohtolle tai sähkölaitteelle aiheuttaman vahingon.

Vakuutus ei korvaa koneen tai laitteen toiminta-asteen alenemista tai toimintahäiriötä.

OM233 RIKOS

1 Murto

Vakuutus korvaa vahingon, joka aiheutuu tunkeutumisesta suojaavasti suljettuun rakennukseen tai muuhun säilytyspaikkaan rakenteita tai lukitusta vaurioittaen niin, että kohteeseen on jäänyt murtojäljet. Tunkeutuminen voi tapahtua myös avaimella, joka on saatu haltuun murron tai ryöstön yhteydessä.

2 Ryöstö

Vakuutus korvaa anastuksen, kun henkilö on joutunut väkivallan tai sen uhkauksen kohteeksi.

3 Ilkivalta

Vakuutus korvaa tahallisesti aiheutetun vahingon

- tontin rakenteelle ja suojaavasti suljetulle rakennukselle
- suojaavasti suljetussa rakennuksessa säilytetyille irtaimistolle.

Vakuutus ei korvaa huoneiston haltijan tai asukkaan huoneistolle aiheuttamaa vahinkoa.

OM234 Putkivuoto

Vakuutus korvaa omaisuudelle aiheutuneen vahingon, kun neste, höyry tai kaasu on vuotanut arvaamattomasti ja suoraan

- rakennuksen tai tontin kiinteistä putkista, laitteista tai säiliöistä. Avoimesta hanasta vuotaneen veden aiheuttama vahinko korvataan vain, jos korvausta ei saada muusta vakuutuksesta.
- rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiviemäristä
- kiinteillä letkuliitännöillä ja sulkuventtiilillä kytketystä käyttölaitteesta kuten pyykin- tai astianpesukoneesta.

Vakuutus ei korvaa

- vuotovahinkoa, joka aiheutuu LVISA-laitteen syöpymisestä ulkopuolelta tulleen kosteuden vaikutuksesta
- vuotovahinkoa, joka aiheutuu altaan tai ammeen poistoputken tai pohjaventtiilin vuodosta

- vuotovahinkoa, joka aiheutuu luonnonvesien vuotamisesta tai tulvimisesta. Rajoitusehto ei koske rakennuksen sisäpuolisen sadevesiviemärin vuotoa.
- vuotovahinkoa, joka aiheutuu siitä, että sade- tai pohjaveden poistoon tarkoitettu laite on rikkoutunut
- kondenssiveden aiheuttamaa vahinkoa
- kunnallisen tai muun ulkopuolisen putkiston vian tai tukkeuman aiheuttamaa vahinkoa
- rakenteiden vesieristeiden vuotamisesta aiheutunutta vahinkoa
- lattiakaivon ja korokerenkaiden liitosten vuotamisesta aiheutunutta vahinkoa
- lattiakaivon ja lattian vesieristeen liitoksen vuotamisesta aiheutunutta vahinkoa
- lattiakaivon ja putkiläpiviennin liitoksen vuotamisesta aiheutunutta vahinkoa
- vahingon aiheuttaneen johtoverkon tai käyttölaitteen korjaus- ja uusimiskustannuksia
- hukkaan vuotanutta kaasua tai nestettä ja sen lämmittämistä.

OM235 Luonnonilmiö

Vakuutus korvaa luonnon poikkeuksellisten olosuhteiden aiheuttaman vahingon. Tällaisia poikkeuksellisia olosuhteita ovat

- vahinkopaikkaa lähimmän Ilmatieteen laitoksen säähavaintoaseman mittaama myrskyksi tai kovaksi tuuleksi luokiteltava tuuli, jonka keskinopeus on ylittänyt 14 metriä sekunnissa.
- salamanisku. Salaman aiheuttama tulipalo käsitellään tulipalovahinkona ja salaman ylijännitteen sähköjohdolle tai sähkölaitteelle aiheuttama vahinko sähkövahinkona.
- sadeveden tunkeutuminen rakennukseen. Tällä tarkoitetaan sellaista poikkeuksellista tapahtumaa, jossa rakentamismääräysten mukaiset sadevesiviemärit, vesieristykset ja kallistukset eivät ehdi johtaa vettä pois normaalilla tavalla.
- poikkeuksellisen voimakkaan raekuuron rakennukselle ja LVISA-laitteille.

Vakuutus ei korvaa

- tulvan, aallokon, jäiden liikkumisen tai routimisen aiheuttamaa vahinkoa, vaikka se olisi seurausta rankkasateesta tai lumen sulamisesta
- lumen tai veden tunkeutumista yläpohjaan, ellei se ole seurausta rakennusta kohdanneesta myrskyn aiheuttamasta rakennevauriosta
- ulkona olevaa irtaimistoa.

OM236 Rikkoutuminen

Vakuutus korvaa äkillisen ja odottamattoman tapahtuman aiheuttaman rikkoutumisen.

Vakuutus ei korvaa

- tulipalo-, sähköilmiö-, rikos-, putkivuoto- ja luonnonilmiövahinkoja, jotka on ehtokohdissa OM231 – OM235 mainittu korvattavaksi tai jätetty korvauspiirin ulkopuolelle
- kulumisesta, naarmuuntumisesta, syöpymisestä, lahoamisesta, aineen väsymisestä tai muusta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä aiheutunutta vahinkoa
- koneen tai laitteen toiminta-asteen alenemista tai toimintahäiriötä
- polttomoottorin ja siihen liittyvien voimansiirtolaitteiden rikkoutumista
- hyönteisten, tuhoeläinten, näätäeläinten, jäniseläinten tai jyrsijöiden aiheuttamaa vahinkoa
- tulvan tai aallokon aiheuttamaa vahinkoa

- jään tai lumen painon tai niiden liikkumisen aiheuttamaan vahinkoa
- jäätyminen, kuivuuden, kuumuuden tai kondenssiveden aiheuttamaan vahinkoa
- routimisen, maan painumisen tai maan liikkumisen aiheuttamaa vahinkoa
- salaojan tai porakaivon tukkeutumista
- vahinkoa, joka on aiheutunut ammattimaisesta räjäytys-, louhinta-, paalutus-, kaivonporaus- tai muusta maanrakennustyöstä
- omaisuutta, joka unohtamisen, katoamisen, putoamisen tai hukkaamisen vuoksi on joutunut pois vakuutetun hallusta eikä siksi ole toimitettavissa Pohjantähden tarkastettavaksi.

OM250 Omaisuuden korvaaminen

Omaisuusvakuutuksen vahingon ja korvauksen määrä määritetään tämän ehdon mukaan, ellei vakuutukseen liittyvissä muissa ehdoissa tai vakuutuskirjassa ole toisin sovittu. Omaisuuden arvon ja vahingon määrän laskemisessa käytettävät uusarvon ja nykyarvon käsitteet on määritelty ehtokohdassa OM200 Omaisuusvakuutuksen kohde.

Rahana maksamisen sijaan Pohjantähdellä on oikeus rakennuttaa tai korjauttaa vahingoittunut omaisuus tai hankkia hävinneen tai vahingoittuneen omaisuuden tilalle vastaava omaisuus.

1 Vahingon määrän laskeminen

Vakuutus korvaa vakuutustapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutuneen suoranaisten, rahassa mitattavan esinevahingon. Omaisuuden arvo ja vahingon määrä määritetään vahinkohetken hintatason mukaan. Tunnearvoja, arvonalennusta tai menetettyjä tuloja ei korvata. Vahingosta vähennetään omaisuuden jäännösarvo.

1.1 Korjaaminen

Korjaushinnan laskeminen perustuu normaaleihin työ- ja hankintakustannuksiin, joihin eivät sisälly yli- ja pyhätyökustannukset eivätkä muut jouduttamiskulut.

Korjauskustannuksia laskettaessa hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole huollosta, kunnossapidosta, tilapäiskorjauksista tai omaisuuden tason parantamisesta aiheutuneet kulut.

1.2 Omaisuus ei ole korjattavissa

Jos omaisuuden korjaaminen ei ole mahdollista tai taloudellisesta syystä tarkoituksenmukaista, on vahingon määrä omaisuuden arvo vähennettynä jäännösarvolla.

2 Korvauserusteet

2.1 Uusarvon mukainen korvaus

Uusarvokorvaus maksetaan, jos omaisuuden nykyarvo on vähintään 50 prosenttia sen uusarvosta. Myös vakuutusmäärän on oltava uusarvon mukainen ja korvaus on enintään indeksillä tarkistettu vakuutusmäärä. Korvauksesta vähennetään omaisuuden mahdollinen jäännösarvo.

Uusarvokorvaus edellyttää, että kahden vuoden kuluessa vahingon tapahtumisesta

- vahingoittunut irtain omaisuus korjataan tai tilalle hankitaan uutta samanlaatuista omaisuutta
- vahingoittunut rakennus korjataan tai rakennetaan uudelleen samalle paikalle.

Uusarvokorvaus maksetaan kahdessa erässä:

- ensin maksetaan nykyarvon mukainen korvaus

- kun Pohjantähti on saanut selvityksen uuden omaisuuden hankinnasta, maksetaan lisäkorvaus, joka on uudelleenhanke-kustannusten ja nykyarvon mukaisen korvauksen erotus.

2.2 Nykyarvon mukainen korvaus

Kun omaisuuden nykyarvo on alle 50 prosenttia uusarvosta, maksetaan korvauksena enintään omaisuuden nykyarvo vähennettynä mahdollisella jäännösarvolla. Jos omaisuus korjataan, Pohjantähti korvaa niin suuren osan korjauskustannuksista kuin nykyarvon ja uusarvon välinen suhde osoittaa.

2.3 Ensivastuun mukainen korvaus

Jos kohteen vakuutusmäärän perusteeksi on valittu ensivastuu, korvataan vahinko mahdollista alivakuutusta huomioon ottamatta. Korvaus on enintään ensivastuuvakuutusmäärä ja siitä vähennetään mahdollinen omaisuuden jäännösarvo.

3 Vakuutus ei korvaa

3.1 Selvityskustannukset

Vahingon selvityskustannuksia, ellei sitä ole kohteen ehoissa toisin määrätty.

Vakuutus korvaa kuitenkin Pohjantähden tilaaman selvittelyn kustannukset riippumatta siitä, onko vahinko vakuutuksen perusteella korvattava.

3.2 Huoltokustannukset

Säätö- ja kunnossapitotoimista, ennakko- ja määräaikaishuollosta, puhdistamisesta, toimintahäiriöiden poistamisesta sekä näiden yhteydessä vaihdettavista osista aiheutuneita kustannuksia.

3.3 Sopimukset

Vahinkoa, josta toimittaja tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun, huoltosopimuksen tai vastaavan sitoumuksen perusteella.

4 Omavastuu

Jokaisen vakuutustapahtuman vahingon määrästä vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu. Jos Pohjantähti maksaa korvausta yhdestä vahinkotapahtumasta usean vakuutuksen, turvan tai riskin perusteella, vähennetään vahingon määrästä suurin valittu omavastuu.

4.1 Tulitöiden omavastuu

Jos vakuutuksesta korvattava irtipäässeen tulen aiheuttama vahinko on aiheutunut huolimattomuudesta tulitöissä, on vakuutuksenottajan omavastuu vakuutuskirjaan merkityn omavastuun kymmenkertainen määrä, kuitenkin enintään 20.000 euroa.

4.2 Käyttölaitteen ja vesikalusteen aiheuttaman vahingon omavastuu

Käyttölaitteen tai vesi- ja viemärikalusteen vuodosta rakennukselle aiheutuneissa vahingoissa omavastuu on kolme kertaa putkivuotoriskille valittu omavastuu. Korotettu omavastuu on vähintään 1 500 euroa ja enintään 4 000 euroa, kuitenkin vähintään putkivuotoriskille valittu omavastuu. Kyse on käyttölaitteen tai vesikalusteen vuodosta myös silloin, kun sen liitos rakennuksen kiinteään putkistoon vuotaa.

4.3 Avoimen hanan aiheuttaman vahingon omavastuu

Avoimesta hanasta virranneen veden aiheuttamien vahinkojen erityisomavastuu on aina 25 % tästä vakuutuksesta korvattavan

vahingon määrästä, kuitenkin vähintään putkivuotoriskille valittu omavastuu.

4.4 Omavastuun ja muiden vähennysten laskentajärjestys

Omavastuu ja muut vähennykset lasketaan vahingon määrästä seuraavassa järjestyksessä:

- mahdollinen veron määrä
- omaisuuden ikään perustuva vähennys
- omavastuu
- korvauksen mahdollinen alennus (esimerkiksi suojeleuhjeiden laiminlyönnin ja alivakuutuksen perusteella).

5 Lisävahingot ja -kustannukset

Vakuutus korvaa tulipalo-, rikos-, putkivuoto- ja luonnonilmiöriskin toteutumisen seurauksena vakuutetulle kohteelle sateesta, kylmyydestä, kuumuudesta tai anastamisesta aiheutuneet vahingot. Korvaus on yhteensä enintään indeksillä tarkistettu vakuutusmäärä. Täysarvokohteissa, joissa vakuutusmäärää ei ole, korvaus on enintään omaisuuden arvo.

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutus korvaa

- kohtuulliset kustannukset, jotka aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan tästä vakuutuksesta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta. Nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä ylittyisi.
- pakottavista muuttuneista viranomais määräyksistä aiheutuvat rakennuksen korjaamisen kohtuulliset lisäkustannukset, kuitenkin enintään 20 prosenttia rakennuksen tästä vakuutuksesta korvattavan vahingon määrästä. Lisäkustannuksia korvataan ainoastaan niiden tilojen, rakennusosien ja rakennusten toimintaa palvelevien LVISA-järjestelmien ja koneiden osalta, joihin vahinko on kohdistunut.

Suoranaisen esinevahingon ja pakottavista muuttuneista viranomais määräyksistä aiheutuvien lisäkustannusten yhteismäärän yllimpänä rajana on vakuutusmäärä.

Avaimen katoamisesta aiheutuvat vahingon torjuntakulut korvataan kiinteistön vastuusta ehdon VA250 kohdan 2.3 mukaisesti.

OM251 Tontin korvaaminen

Puusto

Vahingon määrä on puuston metsätaloudellinen arvo vahinko-hetkellä. Mikäli vahingoittunut puusto on rakennetulla piha-alueella, kerrotaan vahingon määrä koristekasvikertoimella kolme (3). Lisäksi korvataan kohtuulliset raivauskustannukset.

Taimikko ja koristekasvit

Vahingon määrä on uuden taimen hinta koristekasvikertoimella kolme (3) kerrottuna. Lisäksi korvataan kohtuulliset istutuskustannukset.

Nurmikko

Vahingon määrä on uuden nurmen perustamiskustannukset.

OM252 Rakennuksen ja LVISA-laitteiden korvaaminen

1 Putkivuodon ikävähennys

Kaikista rakennuksen korjauskustannuksista, vuodon etsimiskustannuksista ja vuodon laajuuden selvityskustannuksista vähennetään vuodon aiheuttaneen laitteen ikään perustuva yhden prosentin vuosittainen vähennys

vahingon määrästä. Kokonaisvähennys lasketaan kertomalla vähennysprosentti vuodon aiheuttaneen laitteen iällä. Ikä lasketaan vähentämällä vahinkovuodesta käyttöönottovuosi. Ikävähennys on enintään 70 prosenttia.

Alle 10 vuotta vanhan laitteen vuodosta ei tätä vähennystä suoriteta. Jos vuotokohdassa on eri-ikäisiä osia, lasketaan vähennys vanhimman osan iän mukaan.

2 LVISA-laitteiden ikävähennys

Vakuutus korvaa vian etsimisen ja vahingoittuneen esineen korjaus- tai uushankintakustannukset mukaan lukien maankaivu- ja täyttökustannukset.

Sähköilmiö- ja rikkoutumisvahingoissa kaikista kustannuksista vähennetään LVISA-laitteen ikään perustuva seuraavassa esitetty vuotuinen ikävähennys. Kokonaisvähennys lasketaan kertomalla vähennysprosentti LVISA-laitteen iällä. LVISA-laitteen ikä lasketaan vähentämällä vahinkovuodesta käyttöönottovuosi. Ikävähennys on kuitenkin enintään 80 prosenttia.

Ikävähennykset ovat:

- putkistot ja laitteet yleensä **5 %**
- hissit, sähköjohdot ja kaapelit **3 %**
- lämpöpumput, automaatio- ja valvontalaitteet **8 %**

Jos sähköjohdot tai kaapelit ovat osa jotain laitekokonaisuutta, noudatetaan niiden korvaamisessa laitteiden 5 prosentin ikävähennystä.

Muiden riskien osalta sovelletaan vakuutusehdon OM250 Omaisuuden korvaaminen mukaisia korvauserusteita.

OM253 Irtaimiston korvaaminen

Irtaimiston korjaus- ja uushankintakustannuksista vähennetään vahingoittuneen omaisuuden ikään perustuva vuotuinen 5 prosentin vähennys vahingon määrästä. Kokonaisvähennys lasketaan kertomalla vähennysprosentti omaisuuden iällä. Omaisuuden ikä lasketaan vähentämällä vahinkovuodesta käyttöönottovuosi.

LA200 Lasi- ja kilpivakuutus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainitussa paikassa oleva vakuutuskirjaan merkitty omaisuus.

Lasiturvalla voidaan vakuuttaa paikoilleen asennettuja lasiruutuja, valomainoksia sähkölaitteineen, mainoskilpiä, markiiseja ja mainostarroja.

LA230 Riskin toteutuminen

Vakuutus korvaa vakuutetun riskin toteutumisesta aiheutuvan äkillisen ja odottamatta tapahtuneen suoranaisten esinevahingon.

Kohteelle valittu turva eli vakuutetut riskit on merkitty vakuutuskirjaan. Riskit ovat korvauspiiriltään toisensa poissulkevia.

Vakuutus ei korvaa

- vahinkoa, jonka syntyyn on selvä syy-yhteys omaisuuden rakenteen suunnitteluvirheellä, rakenne-, käyttö- tai työviriheellä, keskeneräisyydellä, puutteellisuuksilla tai ikääntymisellä
- vahingon selvityskustannuksia, ellei siitä ole kohteen ehdoissa toisin määrätty.

LA233 Rikos

1 Murto

Vakuutus korvaa vahingon, joka aiheutuu tunkeutumisesta suojeleluohjeen mukaisesti suojaavasti suljettuun rakennukseen lasin rikkomalla tai vaurioittamalla.

2 Ilkivalta

Vakuutus korvaa ulkopuolisen henkilön tahallisesti aiheuttaman vahingon.

LA236 Rikkoutuminen

Vakuutus korvaa äkillisen ja odottamattoman tapahtuman aiheuttaman rikkoutumisen.

Vakuutus ei korvaa

- kulumisesta, naarmuuntumisesta, syöpymisestä, lahoamisesta, aineen väsymisestä tai muusta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä aiheutunutta vahinkoa
- sähköilmiön aiheuttamaa vahinkoa
- eristyslaselementin lasien välitilan tiivyyden menetystä
- jään tai lumen painon tai niiden liikkumisen aiheuttamaa vahinkoa.

KE201 Vuokratulon menetyks

Vakuutus korvaa vuokratulonmenetyksen, joka vakuutuksenottajalle on aiheutunut sen vuoksi, että rakennusta ei voida kokonaan tai osittain käyttää korvattavan omaisuusvahingon johdosta.

Vakuutus ei korvaa vahingon selvittelykustannuksia.

1 Vakuutuskäsitteitä

Vakuutusmäärä on vakuutetun kohteen kohdalle vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä.

Vastuu-aika on yhtenäinen vakuutuskirjassa määritelty ajanjakso, jolta Pohjantähti enintään korvaa vuokratulon menetyksen. Vastuu-aika alkaa omaisuusvahingon tapahtumisesta.

Omaavastuu on vahingon määrästä vähennettävä sovittu osa, jota Pohjantähti ei korvaa.

2 Vuokratulon korvaaminen

2.1 Vuokratulonmenetyks

Vakuutus korvaa vuokratulonmenetyksen, joka vakuutuksenottajalle on aiheutunut sen vuoksi, että rakennusta ei voida kokonaan tai osittain käyttää korvattavan omaisuusvahingon johdosta. Korvauksen määrää laskettaessa vähennetään säästyneet kiinteistön hoitokustannukset. Jos toimintaa ei jatketa vakuutustapahtuman jälkeen, lasketaan vahingon määrä ajalta, joka kokemuksen mukaan olisi kulunut toiminnan uudelleen käynnistämiseen kuitenkin enintään vastuuajalta.

2.2 Jouduttamiskulut

Vakuutus korvaa liiketaloudelliset toimenpiteet, joilla vuokratulonmenetyksestä voidaan vähentää. Kuluja korvataan enintään edellisessä kohdassa määriteltyä vuokratulonmenetystä vastaavasti ja niistä pitää sopia etukäteen Pohjantähden kanssa. Liiketaloudelliset toimenpiteet korvataan vain siltä osin kuin niiden hyöty vaikuttaa keskeytysvastuuajalla. Omaavastuuajalla tai

keskeytysvastuujan päätyttyä hyötyä tuovia kustannuksia ei korvata.

SU201 Kiinteistön suojeleohje

1 Tarkoitus ja velvoittavuus

Tämä vakuutuksenottajaa velvoittava suojeleohje antaa ohjeita, joita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja rajoittaa vahinkoja.

Suojeleohjeet on saatettava niiden henkilöiden tietoon, jotka ovat vastuussa kiinteistöstä ja sen hoidosta. Näitä ovat mm. talonmies, huoltoyhtiö/huoltomies, isännöitsijä sekä asunto- ja kiinteistöasakeyhtiöissä hallituksen jäsenet.

Yleisten sopimusehtojen kohdan 9 mukaan korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos vakuutuksenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeleohjeen noudattamisen.

2 Palovahinkojen torjunta

Jäteastoiden säilytyksessä tulee noudattaa seuraavia vähimmäisetäisyyksiä mitattuna rakennuksen räystäslinjasta:

- yksittäinen roska-astia 4 m
- kaksi tai useampi roska-astia 6 m
- vaihtolava, kuormalavat 8 m.

Vialliset sähkölaitteet ja valaisimet on välittömästi korjattava tai kytkettävä irti sähköverkosta.

Pelastustiet on pidettävä aina ajokelpoisina.

Ulko-ovet sekä yhteisten ja teknisten tilojen ovet on lukittava hyväksytyllä käyttökallolla

Rakennuksen porraskäytävissä ei saa tilapäisestikään varastoida tavaraa.

Palavaa materiaalia ei saa sijoittaa rakennuksen ulkoseinän viereen.

Sähkölaitteiden ja –asennusten tulee täyttää sähköturvallisuusmääräysten vaatimukset. Säännösten edellyttämät määräaikaistarkastukset on suoritettava. Laitteissa ilmenevät viat ja puutteet on viipymättä korjattava.

Jos kiinteistön sähköverkkoa käytetään sähkö- ja hybridiajoneuvojen lataukseen, on etukäteen varmistettava, että kiinteistön sähköverkko laitteineen soveltuu lataukseen. Latauspisteet ja pistoketyypit pitää valita ja asentaa voimassa olevien sähköturvallisuuslakien, -asetusten, viranomaismääräysten ja standardien mukaisesti. Lupaa lataukseen ei saa antaa ennen sähköasennusliikkeen kirjallista todistusta sähköverkon ja -laitteiden soveltuvuudesta

2.1 Tulityöt

Suurimman paloriskin korjaustöissä aiheuttavat erilaiset tulityöt esimerkiksi putkikorjauksen ja kattotyön yhteydessä. Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja josta aiheutuu palovaaraa. Tulitöitä ovat muun muassa kaasuu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Aina ennen tulityöhön ryhtymistä tulee selvittää, voidaanko korjaustyö tehdä ilman tulitöitä. Jos se ei ole mahdollista, pitää

noudattaa seuraavia määräyksiä:

Tulityö tilapäisellä tulityöpaikalla edellyttää aina kirjallista tulityölupaa, jonka myöntää vakuutuksenottaja tai hänen nimeämänsä henkilö.

Tulityölupana on käytettävä vakuutusyhtiöstä saatavaa tai vastaavaa lomaketta, jonka tulityöluvan antaja täyttää ja antaa tulityön tekijälle ja palovartijalle. Suojaustoimet, työpaikalle varattava alkusammutuskalusto, työnaikainen palovartiointi ja jälkivartiointi on toteutettava tulityöluvan edellyttämällä tavalla. Tulityön tekijällä tulee olla voimassa oleva tulityökortti.

Tulitöihin liittyvissä turvallisuusasioista on saatavissa lisätietoa Tulityöt suojeleohjeesta (002) ja Katto- ja vedeneristystöiden suojeleohjeesta (016).

3 Vuoto- ja rikkoutumisvahinkojen torjunta

3.1 Vesi-, viemäri- ja lämpöputkistot

Vesi-, viemäri- ja lämpöputkistoille tulee tehdä kuntoarvio seuraavasti:

- putkiston asennuksesta tai uusimisesta on kulunut enintään 20 vuotta tai
- putkistossa on ollut havaittuja vesivuotoja yli kolme kappaletta tai yksi vakava vesivuoto viimeisen kahden vuoden aikana.

Rakennuksen johtoverkkoa on hoidettava huolellisesti, ja suojeltava sitä jäätymiseltä. Kun rakennus jätetään tilapäisestikin ilman valvontaa, on varmistettava, että rakennuksen kaikissa huoneissa ja tiloissa, joissa kulkee putkisto, on vähintään +10 C lämpötila. Jos rakennuksen peruslämpötila lasketaan alle +10 C asteeseen, on vesijohtoverkko ja siihen liittyvät laitteet tyhjennettävä vedestä.

Käyttölaitteiden liitosten rakennuksen johtoverkkoon tulee olla kiinteitä. Vesijohtoputkistoon letkuliitännällä liitetyt laitteet on varustettava vesijohtopaineen kestävällä letkulla sekä ennen letkuliitännää olevalla sulkuventtiilillä / käyttöhanalla, joka on suljettava aina käytön jälkeen tilan jäädessä ilman valvontaa. Tämä koskee myös rakennuksen seinustalla tai sisätiloissa olevaa vesihanaa, johon on liitetty puutarhaletku. Ulkohanaan liitetty letku on irrotettava kylmäksi vuodenaikaksi, jotta letkuun tai hanaan jäänyt vesi ei pääse jäätymään.

3.2 Sadevesijärjestelmät

Katot, sadevesijärjestelmät ja –viemärit on tarkastettava ja puhdistettava vuosittain.

4 Rikosvahinkojen ja ilkkivallan torjunta

4.1 Rakenteet, ikkunat ja aukot

Rakennuksen lattioiden, seinien ja kattojen tulee olla sellaista rakennetta, että kohteeseen tunkeutuminen ei onnistu ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista.

Rakenteet sekä ovien ja ikkunoiden lasiruudut on kiinnitettävä siten, ettei niitä voida ulkopuolelta avata.

4.2 Lukitus

Ulko-ovet sekä yhteisten ja teknisten tilojen ovet on lukittava hyväksytyllä käyttökallolla. Huultamattomat metalliovet ja puiset ovet on varustettava käyttökallon kohdalla rakoraudalla. Huoneistojen ulko-ovet on lukittava takalukittavalla käyttökallolla.

4.3 Ilkkivalta

Ilkkivallan jäljet on poistettava viipymättä. Toimimattomat ulkovalaisimet on korjattava välittömästi.

4.4 Irtaimisto

Irtaimisto on säilytettävä lukittuna tai sen varastaminen on muutoin estettävä.

4.5 Avainturvallisuus

Asuinrakennuksen lukot tulee jakaa kahteen eri sarjaan siten, että niin sanottu hallinnon yleisavain antaa pääsymahdollisuuden kiinteistön teknisiin tiloihin ja yhteiskäyttötiloihin. Mahdollisten liikehuoneistojen lukot on sarjoitettava omiksi sarjoikseen.

Taloyhtiössä tulee nimetä avainturvallisuudesta vastaava henkilö. Avaimista ja luovuttamisesta on pidettävä kirjaa ja avainten palauttamisesta on huolehdittava varsinkin avainten haltijan työsuhteen päättyessä. Huoltohenkilökunnalle tulee luovuttaa vain välttämättömät avaimet kunkin käyttötärpeen mukaan kiittausta vastaan. Avaimissa ei saa olla tunnistetietoja, joiden perusteella ulkopuolinen voi yhdistää ne tiettyyn kiinteistöön.

Avaimet on säilytettävä vahvarunkoisissa teräksisissä avainten säilytyskaapeissa tai kassakaapissa. Yleisavaimien tunnistet on koodattava ja koodeja ei saa säilyttää samassa tilassa kuin avaimia. Säilytettäessä taloyhtiön avaimia taloyhtiön tiloissa ne on säilytettävä asuinhuoneistossa, joka tulee olla lukittu käyttölukon lisäksi hyväksytyllä varmuuslukolla. Kiinteistön ulkoseinässä olevassa lukitussa avainsäilytyksessä saa säilyttää avainta oveen, joka johtaa vain rajoitettuihin huonetiloihin, joista ei ole yhteyttä muualle kiinteistöön. Tällaisia huoneita ovat mm. lämpökeskus, sähköpääkeskus ja muut vastaavat tilat.

Lukko tulee vaihtaa tai uudelleen sarjoittaa ja henkilökortin koodi uusia välittömästi, kun on aihetta epäillä, että avain tai henkilökortti on joutunut asiaankuulumattoman haltuun. Vakuutuksesta ei korvata näitä kustannuksia.

5 Luonnon aiheuttamien vahinkojen torjunta

Vakuutusnottajan tulee

- huolehtia hiekoituksella tai lumen ja jään poistamisella siitä, ettei kiinteistöyhtiön vastuulla olevilla jalankulkukäytävillä ole liukastumisvaaraa
- poistaa katolle kertynyt lumi ja jää, jos se uhkaa aiheuttaa pudotessaan vaaraa
- varautua ukkosen aiheuttamien ylijännitevahinkojen varalle ylijännitesuojilla
- rankkasateen tai lumen ja jään sulamisen aiheuttaman pintaveden kulkeutuminen rakennukseen tulee estää riittävin pihakallistuksin rakennuksesta pois päin.

6 Kaikkien vahinkojen torjunta

Koneita ja laitteita on huollettava ja käytettävä niiden valmistajan tai myyjän antamien ohjeiden mukaan.

Toiminnan vakuutukset

VA201 Kiinteistön vastuu

1 Vakuutuksen tarkoitus

Näiden ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen mukaisesti Pohjantähti

- korvaa kohdassa 2.1 mainitut vahingot ja ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset
- huolehtii vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä

- neuvottelee korvauksen vaattijan kanssa
- hoitaa tai korvaa oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

2.1 Vakuutus korvaa

Vakuutus korvaa vakuutus kirjassa mainitun kiinteistön omistajana toiselle aiheutetun henkilö- ja esinevahingon, joka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutusnottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutus korvaa 20.000 euroon asti myös tietosuojalainsäädännön mukaisen taloudellisen vahingon, joka on aiheutunut vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloaikana tapahtuneesta henkilötiedon lainvastaisesta käsittelystä.

2.2 Vakuutus ei korvaa

2.2.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu vakuutusnottajalle itselleen.

2.2.2 Työntekijälle aiheutunut vahinko

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu vakuutusnottajan työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kun hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

2.2.3 Potilas- ja lääkevahinko sekä työtapaturma, työperäinen altistuminen ja ammatitauti

Vakuutus ei korvaa

- vahinkoa, joka korvataan potilasvahinkolain tai lääkevahinkovakuutuksen perusteella
- vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutusnottajan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusteella.
- ammatitaudista tai muusta työperäisestä altistumisesta aiheutunutta vahinkoa tai sairautta miltei osin.

2.2.4 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutus ei korvaa vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutusnottajalla hallussa, lainassa tai muutoin vakuutusnottajan hyödykseen käytettävänä.

2.2.5 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutus ei korvaa vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin aikana oli vakuutusnottajan tai tämän lukuun jonkun muun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana tai muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutusnottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

2.2.6 Työsuoritus

Vakuutus ei korvaa kustannuksia, jotka johtuvat virheellisesti suoritettujen töiden tulosten korjaamisesta tai työn uudelleen suorittamisesta siinäkin tapauksessa, että työn suorittaa joku muu kuin vakuutusnottaja tai vakuutettu.

2.2.7 Sopimusvastuu

Vakuutus ei korvaa vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen,

ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

2.2.8 Ympäristövahinko

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta,
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta,
- melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai hajusta taikka
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutus korvaa kuitenkin äkillisen vahingon, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutuksenottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute.

Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että ympäristön pilaantuminen on välitön seuraus vakuutuksenottajan tai vakuutetun toiminnasta, ja että vakuutuksenottaja on tiennyt pilaantumisesta, päästöistä tai muusta häiriöstä viimeistään seitsemän vuorokauden kuluttua sen alkamisesta.

Ympäristövahinkojen torjuntatoimenpiteistä ja niistä aiheutuvien kulujen korvaamisesta ks. ehto VA250 kohta 2.2.

2.2.9 Viranomaiskustannukset ympäristövahingoissa

Vakuutus ei korvaa ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lainmukaisia viranomaisille koituneita kustannuksia, joiden syynä on laissa tarkoitettu häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

2.2.10 Kosteus ja tulviminen

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta, vedestä tai jätevedestä,
- sade tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta,
- meren tai vesistöjen aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutus korvaa kuitenkin vahingon, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja arvaamattomasti. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti, eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata tulvimisesta aiheutunutta vahinkoa, jonka syynä on vesi- tai viemäriputken suunnittelu-, mitoitus- tai rakennusvirhe.

2.2.11 Pohjavesi

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, jonka syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen.

2.2.12 Muu toiminta

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu muunlaisesta toiminnasta tai tuotannosta kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan merkitty.

2.2.13 Louhinta- ja räjäytystyö

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka johtuu vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta- tai räjäytystyöstä.

2.2.14 Varallisuusvahinko

Vakuutus ei korvaa sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

2.2.15 Liikennevahinko

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä. Jos vastaava ulkomainen lainsäädäntö puuttuu, vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä.

2.2.16 Tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko

Vakuutus ei korvaa tahallaan tai törkeällä tuottamuksella aiheutettua vahinkoa paitsi, jos vakuutuksenottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta (katso yleiset sopimusehdot, kohta 10).

2.2.17 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

2.2.18 Sakko

Vakuutus ei korvaa sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

2.2.19 Muu vastuuvakuutus

Vakuutus ei korvaa vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

2.2.20 Tulityöt

Vakuutus ei korvaa esinevahinkoja, joiden syynä on palo, noki tai räjähdys ja jotka ovat seurausta sellaisesta tulityöstä, jonka suorittajalla ei ole Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön hyväksymää tulitöiden turvallisuuskoulutusta ja voimassa olevaa henkilökohtaista tulityökorttia.

2.2.21 Mikrobivahingot

Vakuutus ei korvaa vahinkoja tai kustannuksia, jotka johtuvat homeesta tai muista mikrobeista ja ovat seurausta pysyvistä olosuhteista kuten rakennustavasta, suunnittelu- tai rakennusvirheestä taikka rakennuksen tai muun ominaisuuden muusta ominaisuudesta.

2.2.22 Erityisriskit

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka on aiheutunut

- BSE:stä
- HI-viruksesta
- SARS-viruksesta
- lyijystä
- polyklooratuista bifenyyl yhdisteistä (PCB)
- klooratuista hiilivedyistä
- ureaformaldehydistä
- dietyyliiilbestrolista (DES)
- geenitekniikalla muunnetuista organismeista (GMO)
- elektromagneettisista kentistä (EMF)
- haihtuvista orgaanisista yhdisteistä (VOC) ^{1.1.2021}
- lateksista (luonnonkumi)
- formaldehydistä
- hitsatessa syntyneistä kaasuista
- eläintautilainsäädännön perusteella annetuissa määräyksissä mainituista helposti leviävistä, vaarallisista ja valvottavista, välittömästi ilmoitettavista eläintaukeista ja näiden tautien torjumisesta.

2.2.23 EU:n ympäristödirektiivin mukaisten vahinkojen korjaamis- tai ennallistamiskustannukset

Vakuutus ei korvaa kustannuksia, jotka perustuvat EU-direktiivin (2004/35) tai vastaavaan lainsäädäntöön luontovahinkojen korjaamisesta tai ennallistamisesta eikä muita näihin vahinkoihin liittyviä kustannuksia tai korvauksia.

2.2.24 Kunnian tai yksityiselämän loukkaaminen

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu kunnian tai yksityiselämän loukkaamisesta.

2.2.25 Vesi- ja ilma-aluksen käyttö

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä, kun tehtävä on suoritettu toiselle vastiketta vastaan tai
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen haltijana, omistajana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

2.2.26 Asbesti

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka suoranaisesti tai epäsuorasti johtuu, on seurausta tai joka jotenkin liittyy asbestiin, piidioksidiin tai kvartsipölyyn taikka johonkin muuhun materiaaliin, joka sisältää asbestia, piioksidia tai kvartsipölyä.

2.2.27 Tupakka

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu tupakasta, tupakkatuotteista tai tupakansavusta.

2.2.28 Suunnitelma, neuvo tai ohje

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu toiselle annettujen tutkimus- tai mittaustulosten, laskelmien, piirustusten, työselostusten tai työselvitysten taikka neuvojen tai ohjeiden virheestä tai puutteellisuudesta.

2.2.29 Määräykset ja ohjeet

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka on aiheutunut lakien, asetusten tai viranomaisten määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutuksenottaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää.

VA202 Kiinteistön hallinnon vastuu

1 Vakuutetut

Vakuutettuja ovat vakuutuksenottajan kaikki laillisesti valitut hallituksen jäsenet, näiden varajäsenet sekä toimitusjohtaja eli isännöitsijä sekä yhtiökokouksen puheenjohtaja.

2 Vakuutusmäärä

Yhden vakuutuskauden aikana maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys-, korko- ja oikeudenkäyntikustannukset sekä välittömästi uhkaavan vahingon kohtuulliset torjuntakustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

3 Korvattavat vahingot

Vakuutus korvaa vakuutuskirjassa mainitun kiinteistön hallinnossa vakuutuksenottajalle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle aiheutetun taloudellisen vahingon, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon ja josta vakuutettu on vakuutuskauden aikana tapahtuneen teon tai laiminlyönnin seurauksena voimassa olevan asunto-osakeyhtiölain, osakeyhtiölain tai osuuskuntalain mukaan korvausvastuussa.

4 Rajoitukset

Vakuutus ei korvaa

- vahinkoa, kun korvausvastuun perusteena on henkilö- tai esinevahinko tai tähän yhteydessä oleva taloudellinen vahinko. Esinevahingoksi luetaan myös muun muassa käteisen rahan, arvopaperien, käyttämättömien postimerkkien, kuponkien, vekselien, shekkien ja vastaavien saamistodistuksien tuhoutuminen, vaurioituminen tai hukkaan joutuminen
- itselle aiheutettua vahinkoa
- vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin kuuluvalla yhtiöllä tai yrityksellä, joka omistus- tai äänivallan perusteella tai muutoin kuuluu samaan määräysvaltaan kuin vakuutuksenottaja.
- vahinkoa, joka aiheutuu lukkojen sarjoittamisesta tai uusimisesta
- ympäristövahinkoa, josta vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lainsäädännön mukaan korvausvastuussa
- vahinkoa, kun korvausvastuu perustuu sopimukseen, sitoumukseen, lupaukseen tai takuuseen eikä korvausvastuuta olisi ilman näitä sitoumuksia
- vahinkoa, joka on syntynyt vakuutetulle maksettavaa palkkaa, palkkiota tai muuta henkilökohtaista etuutta taikka korvausta koskevan päätöksen johdosta
- vahinkoa, kun korvausvastuu perustuu työsopimuksen, työ- tai virkaehtosopimuksen, työsopimuslain taikka yhdenvertaisuuslain tai tasa-arvolain rikkomiseen tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella aiheutettua vahinkoa
- sakkoo, rangaistuksen luontoista vahingonkorvausta, veronlisäystä, veronkorotusta tai muuta senkaltaista seuraamusta
- vahinkoa, joka perustuu ennen vakuutuksen ottamista vallinneeseen tilanteeseen tai olosuhteeseen, mistä vakuutuksenottaja tai vakuutettu tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää
- oikeudenkäyntikuluja, jos nämä koskevat rangaistusvaatimusta
- vahinkoa, joka suoranaisesti tai epäsuorasti johtuu, on seurausta tai joka jotenkin liittyy asbestiin, piidioksiidiin tai kvartsipölyyn taikka johonkin muuhun materiaaliin, joka sisältää asbestia, piioksidia tai kvartsipölyä
- vahinkoa, joka aiheutuu tupakasta tai tupakansavusta
- vakuutuksesta ei korvata laissa julkisista hankinnoista tarkoitettussa tarjousmenettelyssä aiheutunutta vahinkoa tai hyvitysmaksua
- vahinkoa, joka on aiheutunut ammattimaisessa isännöintitoiminnassa
- vahinkoa tai kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet toisen immateriaalioikeuden loukkauksesta
- vahinkoa, joka aiheutuu kunnian tai yksityiselämän loukkaamisesta
- vahinkoa, joka aiheutuu laskuvirheestä käteistä rahaa vastaanotettaessa tai maksettaessa
- vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetun virheestä tai laiminlyönnistä ottaa ja pitää voimassa tarvittavat ja riittävät vakuutukset vakuutuksenottajan lukuun tai laiminlyönnistä hakea vakuutuskorvausta määräajassa
- vahinkoa, joka aiheutuu siitä, että vakuutettu hankkii suoraan tai epäsuorasti vakuutuksenottajan lukuun vakuutuksenottajayhtiön tai sen tytäryhtiön osakkeita.

5 Vahingon selvittäminen

5.1 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun velvollisuudet

Vakuutuksenottajan on varattava Pohjantähdelle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

Vakuutuksenottaja ja vakuutetut ovat velvollisia

- saatuaan tietoonsa korvausvaatimuksen taikka tapahtuman ja olosuhteen, joka saattaa johtaa korvausvaatimukseen, ilmoittamaan siitä välittömästi Pohjantähdelle
- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään Pohjantähdelle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava tästä Pohjantähdelle.

Mikäli korvausvaatimus määrältään ja perusteeltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, maksaa Pohjantähti oikeudenkäynnistä aiheutuvat vakuutetun kustannukset edellyttäen, että vahinkoilmoitus on tehty ennen vastineen antamista ja vakuutusyhtiö hyväksyy käytetyn oikeudenkäyntiasiamiehen.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

5.2 Vakuutusyhtiön toimenpiteet

Pohjantähti selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta, jonka määrä ylittää vakuutuksen omavastuun ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Pohjantähteä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos Pohjantähti on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärnsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan enempiä selvittelyjä asiassa.

Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Pohjantähdelle, ei vakuutusyhtiöllä ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

6 Korvaukset

6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta saamaansa etua. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (katso Yleiset sopimusehdot kohta 9). Tämä

velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovit. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

VA250 Kiinteistön vastuun korvaaminen

1 Vahingon selvittäminen

1.1 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutuksenottajan tulee pyrkiä siihen, että Pohjantähdelle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn.
- esittämään Pohjantähdelle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä.
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava tästä Pohjantähdelle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Pohjantähdelle, ei vakuutusyhtiöllä ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia.

1.2 Pohjantähden velvollisuudet

Pohjantähti selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta, jonka määrä ylittää vakuutuksen omavastuun. Lisäksi Pohjantähti hoitaa vahinkoosiaa korvauksen vaatijan kanssa vakuutuksenottajan puolesta.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Pohjantähteä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Jos Pohjantähti on ilmoittanut vakuutuksenottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärnsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan enempiä selvittelyjä asiassa.

2 Korvaaminen

2.1 Korvattavan vahingon määrä

Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverolain säännökset. Veron osuutta ei makseta silloin, kun se voidaan vähentää vakuutetun tai korvauksen saajan verotuksessa.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutus korvaa ainoastaan sen osan vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta saamaansa etua. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

2.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (katso Pohjantähden yleiset sopimusehdot kohta 9). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

Ympäristövahingon aiheuttaminen omalle omaisuudelle:

- Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoa ei korvata.
- Torjuntakuluja korvataan vain tilanteissa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.
- Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinäkään tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

2.3 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset avainten kadottua

Vakuutuslainsäädännön 32 §:stä poiketen vakuutus korvaa uhkaavan vahingon torjuntakuluina toisen tiloihin pääsyn mahdollistavan avaimen katoamisen seurauksena syntyviä lukkojen sarjoitus- tai uusimiskustannuksia seuraavassa tilanteessa:

- on ilmeistä, että avain on sellaisen hallussa, jolla ei ole siihen oikeutta ja tämän seurauksena tiloissa olevaa toisen omaisuutta uhkaa välitön anastuksen vaara
- vakuutusnottajalla on velvollisuus sarjoittaa tai uusia lukot kiinteistön kunnossapitovastuun perusteella.

Kustannukset korvataan enintään siinä laajuudessa, kun on välittömästi tarpeellista avaimen väärinkäyttämisen estämiseksi.

Vakuutus korvaa myös rakennuksen ulko-ovien, teknisten tilojen ja yhteiskäyttötilojen lukkojen sarjoittamisen edellä mainitussa laajuudessa.

Kun avaimen katoamisen on aiheuttanut joku muu kuin vakuutusnottaja tai vakuutusnottajan palveluksessa oleva henkilö, kustannukset korvataan vain, jos vakuutusnottaja osoittaa, että kustannuksia ei saada perittyä vahingon aiheuttajalta.

Avainturvallisuuden osalta on noudatettava kiinteistön suojeleohjeita.

Edellä mainituista korvattavista kustannuksista vähennetään seuraava ikävähennys:

- lukkojen ikä on 10-20 vuotta 25 %
- lukkojen ikä on yli 20 vuotta 50 %

Vakuutusnottajan omavastuu ikävähennyksellä vähennetyistä torjuntakuluista on 25 % kulujen määrästä, kuitenkin vähintään 2.000 euroa.

2.4 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset, ei kuitenkaan sellaisia vakuutusnottajalle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutusnottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Pohjantähden kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan ilmeisesti koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa Pohjantähti vakuutusnottajan puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä johtuvat oikeudenkäyntikulut vakuutusmäärän rajoissa. Oikeudenkäynnin kohteeksi joutuneen korvausvaatimuksen on oltava suurempi kuin vakuutuksen omavastuuosuus. Edellytyksenä on lisäksi, että vahinkoilmoitus on tehty ennen vastineen antamista ja vakuutusyhtiö hyväksyy käytetyn lakimiehen.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten osuus.

Vakuutusnottajalle tai vakuutetulle aiheutuneita asianosaiskuluja ei korvata vakuutuksesta.

3 Vakuutusmäärä

3.1. Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella korvataan enintään vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä mukaan lukien selvitys-, korko- ja oikeudenkäyntikustannukset. Torjuntakustannukset korvataan Pohjantähden yleisten sopimusehtojen kohdan 9 mukaisesti.

Tietosuojaalainsäädännön mukaisessa taloudellisessa vahingossa korvauksen enimmäismäärä on yhdessä vahingossa 20.000 euroa ja yhteensä yhden vakuutuskauden aikana tapahtuneista henkilötiedon lainvastaisen käsittelyn aiheuttamista vahingoista enintään 20.000 euroa.

Erityishdoissa saattaa olla poikkeavia vakuutusmääriä.

3.2 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

4 Omavastuut

Jokaisessa vahingossa vakuutusnottajalla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen, torjuntakustannusten ja selvitys- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä.

Erityishdoissa saattaa olla poikkeavia omavastuita.

Jos samaan vahinkotapahtumaan soveltuu kaksi tai useampi omavastuu, korvauksesta vähennetään vain yksi, määrällään suurin omavastuu. Oikeusturva- ja keskeytysvahingoissa vähennetään kuitenkin aina vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

OT201 Kiinteistön oikeusturva

1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä vakuutuskirjaan merkityn kiinteistön ja rakennusten omistukseen, hallintaan, hoitoon tai käyttöön liittyvissä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat

- vakuutuksenottaja
- vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työsuorittajat, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- vakuutuksenottajan työntekijöihin rinnastettavat itsenäiset yrittäjät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan saattaa Suomessa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa tai väliliesmenettelyssä. Jos kyseessä on ilman oikeudenkäyntiä ratkaistava riita-asia, voidaan vakuutusta käyttää sellaisissa asioissa, jotka olisi Suomessa voitu välittömästi saattaa käräjäoikeuden käsiteltäviksi.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään yksinomaan hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi vakuutus-oikeudessa, markkinaoikeudessa, hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimissa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimissa.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on:

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään.
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on peruuttanut sen. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytetä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta

- tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte

perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan tällöin se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättäneiden vastaavan sisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta yhtäjaksoisesti ollut voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

- ovat vakuutusturvaan tehdyt laajennukset voimassa kyseisen vakuutustapahtuman osalta vain, jos ne seikat joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, ovat syntyneet vakuutukseen tehdyn laajennuksen voimassaoloaikana.

4.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettua on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on kaksi tai useampia riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen taikka samaan tai samantyyppiseen vaikkakin eriperusteiseen vaatimukseen, vaikka asiat eivät ole samaan aikaan vireillä.

5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
2. joka koskee vakuutettua muun kuin vakuutuskirjassa mainitun kiinteistön ja rakennusten omistajana, haltijana, hoitajana tai käyttäjänä
3. joka johtuu kiinteistöllä tai sen rakennuksilla ennen vakuutuksen voimaantuloa aloitetusta rakennus-, korjaus- tai purkutyöstä, niiden suunnittelutyöstä tai niitä koskevista sopimuksista, takuista tai vakuuksista
4. joka koskee huoneenvuokrasuhdetta
5. joka liittyy kiinteistöllä tai rakennuksessa harjoitettuun taloudelliseen toimintaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin kustannukset asiassa, jossa vakuutuksenottaja on asianosaisena kiinteistön omistajan tai haltijan ominaisuudessa.
6. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys tai jossa varsinaisen vaatimuksen määrä on alle oikeusturvavakuutuksen vähimmäisomavastuun
7. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset.
8. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
9. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta
10. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
11. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
12. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
13. joka liittyy konkurssiin
14. joka liittyy ulosottoon, ulosottokaavassa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään

- täytäntöönpanoon
15. jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
  16. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
  17. jota käsitellään ryhmäkanteena ja jossa vakuutettu on hakijana tai ryhmän jäsenenä.

6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä kirjallisesti ilmoitettava Pohjantähdelle etukäteen. Pohjantähti antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai oikeustieteen maisterin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä. Muilla kuin asianajajilla ja julkisilla oikeusavustajilla tulee olla lain edellyttämä lupa oikeudenkäyntiasiamiehenä ja avustajana toimimiseen. Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin asianajajaa, julkista oikeusavustajaa tai luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutetun vastapuolelleen esittämä oikeudenkäyntikuluvaatimus on tuomioistuimen päätöksellä hylätty osittain tai kokonaan, päätöksestä on Pohjantähden vaatimuksesta valitettava

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää Pohjantähteä sitovasti. Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Pohjantähteä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on Pohjantähden korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa. Vakuutuksesta korvataan siten enintään vakuutetun ja vastapuolen yhteenlaskettuja asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja vakuutusmäärään asti.

Pohjantähden korvausvelvollisuuden enimmäismäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsitteilyn, tuomioistuinsovittelun tai välimiesmenettelyn aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on kuitenkin 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä.

Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen

määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko-, asianosais-, asianajo- eikä oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

Yhden vakuutuskauden aikana sattuneista vakuutustapahtumista korvataan yhteensä enintään vakuutusmäärän kaksinkertainen määrä.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

7.3.2 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

7.3.3 Rikosasiassa

Asianomistajana: Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

Vastaajana: Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

7.3.4 Muutoksenhausta hovioikeuteen ja korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku hovioikeuteen edellyttää käsittelylupaa tai muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty. Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräajan.

7.3.5 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuuttamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen sekä arvonnlisävero

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä

rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kustannuksista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisustaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

7.5 Vakuutus ei korvaa

- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen vakuutustapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä
- vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja, ellei tästä ole erikseen sovittu ja merkitty vakuutuskirjaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun
  - o vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
  - o vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka riidan keskeisiltä osin oli vakuutetulle myönteinen.
- tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
- vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
- oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- muun kuin oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja, jos lausunto ei tue vakuutetun asiassa esittämiä vaatimuksia tai vastapuolen vaatimusten kiistämistä ja ellei asiassa ole vedottu tähän lausuntoon
- rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä ja rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon
- kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen

asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin

- välimiehen palkkiota ja kuluja.

7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Pohjantähti suorittaa korvauksen vakuutetun oikeudenkäyntikuluista ja asianajokuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvän veron, Pohjantähti suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa maksettua laskua vastaan.

Pohjantähden korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Pohjantähdelle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta Pohjantähdelle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Pohjantähdelle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.

Talkooväen tapaturmavakuutus

HE305 Talkooväen määräytyksiä

1 Voimassaolo

Taloyhtiön talkooväen vakuutus on voimassa kiinteistössä talkootöillä suoritettavien talonmies-, siivous-, rakennus- ja korjaustöiden aikana.

Talkooväen vakuutus on voimassa Suomessa.

2 Vakuutetut

Vakuutettu on vakuutus kirjassa mainitun henkilöryhmän jäsen, joka asuu Suomessa yli kuusi (6) kuukautta vuodessa, ja jonka väestötietolain mukainen kotipaikka on Suomessa, ja jolla on oikeus sairausvakuutuslakimme mukaisiin etuuksiin.

Taloyhtiön talkooväen vakuutuksessa vakuutettuja ovat taloyhtiön 16-75-vuotiaat talon asukkaat, ellei vakuutus sopimuksessa ole muuta sovittu.

3 Edunsaaja

Edunsaaja on kuolemantapauksessa vakuutetun omaiset ja muissa tapauksissa vakuutettu itse.

HE330 Tapaturma

1 Tapaturman määritelmä

Vakuutuksen perusteella korvattava tapaturma on äkillinen ja odottamaton tapahtuma, jonka yhteydessä syntyvä ulkoinen isku-, törmäys- tai lämpövoima tai kemiallisten aineiden koostumus aiheuttaa ruumiinvamman, jota voidaan pitää myös lääketieteellisin perustein ulkoisen tapahtuman aiheuttamana.

Tapaturman aiheuttamaksi ruumiinvammaksi katsotaan myös enintään yhden päivän aikana kehittynyt lihaksen tai janteen venähdysvamma, joka on seurausta poikkeuksellisesta liikkeestä tai äkillisestä voimanponnistuksesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä.

Tapaturman korvaamisen edellytyksenä on, että lääkärin hoito on hakeuduttu 14 vuorokauden kuluessa.

2 Vakuutus ei korvaa

- tapaturmaa tai vammaa, joka on sattunut ennen vakuutukseen liittymistä
- vamman laajuutta tai sen paranemisen pitkittymistä siltä osin kuin se johtuu tapaturmasta riippumattomista syistä, kuten sairaudesta tai tuki- ja liikuntaelimestön tai kudosten iänmukaisesta rappeutumisesta, vaikka ne olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa.
- hampaan tai hammasproteesin rikkoutumista, jos rikkoutuminen tapahtuu puremisen yhteydessä
- riidan tai pahoinpitelyn yhteydessä syntyneen vamman hoitokuluja, ohimenevää työkyvyttömyyttä ja pysyvää haittaa, ellei asiasta tehty poliisitutkinta tai tuomioistuinkäsittely osoita vakuutettua syyttömäksi osapuoleksi ja ellei vakuutettu vaadi tiedossa olevalle vastapuolelle rangaistusta teosta
- vamman tai vammautumisolosuhteiden jälkeen ilmeneviä psyykkisiä oireita
- lääkeaineen, alkoholin, alkoholin korvikkeen tai muun huumausaineen aiheuttamaa myrkytystä tai elinvauriota
- vammaa tai kuolemaa, joka aiheutuu muun kuin tämän vakuutuksen perusteella korvattavan vamman hoitotoimenpiteen yhteydessä
- saastuneen ruuan tai juoman aiheuttamaa sairaustilaa
- hyönteisen pureman tai piston aiheuttamaan tartuntatauti
- vammaa, jonka vakuutettu on aiheuttanut itselleen tahallisesti
- vammaa, joka on aiheutunut, kun vakuutettu oli tekemässä tai yritti tehdä rikollista tekoa
- vammaa, joka on aiheutunut vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta tapaturmasta
- vammaa tai kuolemaa, joka aiheutuu vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä.

Tapaturmana ei korvata

- nikamavälileivytystä, vatsan tai nivusalueen tyriä, akillesjänteen repeämää eikä nivelten tavantakaisia sijoiltaan menoja, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi.

HE351 Tapaturman hoitokulut

Vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneen tapaturman hoitokulukorvauksia maksetaan myös vakuutuksen päättymisen

jälkeen, mikäli tapaturmahetkellä voimassa ollutta hoitokuluumaa on vielä jäljellä.

Yksityisten terveydenhoitopalvelujen käytöstä aiheutuneista hoitokuluista on ensin haettava sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset Kansaneläkelaitokselta. Vakuutusehtojen mukainen korvaus hoitokuluista maksetaan vakuutetun toimitettua Pohjantähdelle Kansaneläkelaitokselta saamansa korvausilmoituksen korvaukseen liittyvine tositejäljennöksineen.

Ne maksetut tositteet, joista ei ole saatu korvausta jonkin lain tai lakisääteisen vakuutuksen perusteella, on toimitettava Pohjantähdelle alkuperäisinä.

Vakuutus korvaa vamman hoitokuluina siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain tai lakisääteisen vakuutuksen perusteella

- lääkärin toteaman vamman hoitoon tarkoitetut, lääkärin reseptillä määräämät, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (FIMEA) antaman luvan perusteella apteekissa myytävät tai määräaikaiset erityislupavalmisteet ja Pharmacia Fennicassa ihotautilääkkeiksi luokitellut perusvoiteet
- terveyskeskuskassat
- lääkärin antamasta ja määräämästä hoidosta perityn palkkion. Lääkärin kotikäynnistä korvataan lääkärin palkkiona enintään 50 prosenttia.
- lääkärin määräämistä, hoitohenkilökunnan suorittamista lääketieteellisistä tutkimuksista perityn palkkion
- yksityissairaaloiden hoitopäivämaksut kulloinkin Suomessa voimassa olevan yleisen sairaalan hoitopäivämaksun mukaisesti
- yleisten sairaaloiden poliklinikka- ja hoitopäivämaksut
- lääkärintodistukset, jos ne tulevat alkuperäisinä Pohjantähden käyttöön ja niitä tarvitaan Pohjantähden arvion mukaan korvausasian käsittelyn yhteydessä
- tapaturman aiheuttaman vamman korjaamiseksi suoritettavan plastiikkakirurgisen korjausleikkauksen, kun se on välttämätön arkipudoksen aiheuttaman toiminnallisen haitan vähentämiseksi
- kustannukset tapaturman aiheuttamasta leikkauksen tai kipsaushoidon jälkeen välttämättömästä lääkärin määräämästä fysikaalisesta hoidosta. Vakuutus korvaa tapaturmaa kohti yhden fysikaalisen hoidon jakson, johon voi sisältyä enintään kymmenen hoitokertaa.
- kustannukset kiireellisistä ensiapuluonteisista sairaankuljetuksista ambulanssilla siltä osin kuin Kansaneläkelaitos on suorittanut niistä korvausta
- tapaturman sattumassa käytössä olleiden silmälasien, kuulokojeen tai hammasproteesin korjauskulut tai rikkoutuneita vastaavien hankintakustannukset edellyttäen, että vamma on lääkärin toteama ja korjauskelvoton tavara on toimitettu Pohjantähdelle
- silmälasit, jos ne on määrätty tapaturman aiheuttamasta silmävammasta johtuvan näönheikkenemisen vuoksi
- lääkärin määräämän, vamman hoidon, paranemisen ja päivittäisen liikkumisen kannalta välttämättömän ensimmäisen ortopedisen sidoksen tai tuen
- kustannukset vamman vaatiman, erikoislääkärin välttämättömäksi katsoman, pysyvään päivittäiseen käyttöön tarkoitetun lääkinnällisen apuvälineen ensimmäisestä hankkimisesta, ellei sitä ole mahdollisuus saada jonkin lain perusteella. Edellä mainitun apuvälineen uudelleenhankinta tai korjauskulut korvataan vain, jos tämän vakuutuksen perusteella hankittu apuväline rikkoutuu vakuutetulle sattuneen korvattavan tapaturman yhteydessä.

Vakuutus ei korvaa vamman hoitokuluina

- urheilukäyttöön määrättyjä tukia tai sidoksia
- fysikaalista hoitoa (siltä osin kuin kyse on muusta kuin edellä korvattavaksi määritellystä fysikaalisesta hoidosta)

- eikä muuta kuntouttavaa hoitoa tai terapiaa
- oleskelua tai hoitoa kuntoutus-, kylpylä- tai luontaishoitolaitoksessa
- matkakuluja
- hoidosta aiheutunutta ansionmenetystä tai muita välillisiä kuluja
- ulkomailla annettua hoitoa.

HE353 Haittakorvaus

Haitalla tarkoitetaan tapaturman seurauksena syntyneen vamman aiheuttamaa, lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa. Haitta-astetta arvioitaessa huomioidaan ainoastaan vamman laatu. Yksilölliset olosuhteet, esimerkiksi harrastus tai ammatti eivät vaikuta haitta-asteen arviointiin.

Vammat on ryhmitelty sosiaali- ja terveysministeriön haittaluokkataulukossa vaikeusasteen perusteella haittaluokkiin 1-20. Yksi haittaluokka vastaa 5 prosentin lääketieteellistä haitta-astetta ja seuraavat aina 5 prosenttiyksikköä enemmän. Alle 1 haittaluokan haitasta ei makseta korvausta.

Tapaturman aiheuttaman vamman perusteella maksettavan haittakorvauksen luokan määrittelee vakuutusyhtiön asiantuntijalääkäri vakuutettua hoitaneen lääkärin antamasta lausunnosta ilmenevän tilakuvauksen ja lääketieteellisten tutkimusten perusteella.

Haitasta suoritetaan korvausta vain, jos se on ilmennyt kolmen vuoden kuluessa vamman syntymisestä.

1 Tapaturman aiheuttama ohimenevä haitta

Ohimenevän haitan korvausta maksetaan, jos tapaturman sattumisesta on kulunut yksi vuosi eikä vamma ole parantunut eikä sen aiheuttama haitta-aste ole vielä muodostunut pysyväksi.

Ohimenevän haitan korvauksen laskuperusteina käytetään tapaturmavakuutuksessa olevaa pysyvän haitan vakuutusmäärää, vammasta aiheutuvaa lääketieteellistä haitta-astetta sekä lääkärin määrittelemää ohimenevän haitan aikaa suhteutettuna vuositason (xx pv/360). Maksettava korvaus

määritellylle ajanjaksolle on kymmenen prosenttia edellä mainittujen tekijöiden tulosta.

Esimerkki

Vakuutetulta murtui käsi. Työkyvyttömyys on jatkunut vuoden ajan. Lääkärinlausunnossa todetaan vamman seurausten yhä jatkuvan. Hoitava lääkäri on todennut, että haittaa ei voida vielä arvioida, koska paranemista on tapahtunut ja tapahtuu edelleen. Hoitava lääkäri kutsuu vakuutetun uusintatarkastukseen kahden kuukauden kuluttua. Ohimeneväksi haitaksi arvioidaan haittaluokka kuusi (hl 6) 60 päivän ajalta. Ohimenevän haitan korvaus tälle ajalle lasketaan tapaturmahetkellä voimassa olleen pysyvän haitan vakuutusmäärän (50.000 €) mukaan seuraavasti: $10\% \times (60 \text{ pv}/360 \text{ pv} \times \text{hl } 6/\text{hl } 20 \times 50.000 \text{ €}) = 250 \text{ €}$

2 Tapaturman aiheuttama pysyvä haitta

Pysyvän haitan kertakorvaus maksetaan, kun vamman aiheuttama lääketieteellinen haitta-aste todetaan pysyväksi. Tapaturman aiheuttama pysyvä haitta määritellään aikaisintaan 3 kuukauden kuluttua tapaturmasta. Määrittämisessä käytetään sosiaali- ja terveysministeriön haittaluokitusta.

Korvaus on vammaan sopivaa haittaluokkaa vastaava prosenttiluku vakuutukseen valitusta, tapaturmahetkellä voimassa olleesta pysyvän haitan vakuutusmäärästä.

Korvauksen määrää korjataan vastaamaan muuttuneita olosuhteita, jos haittaluokka muuttuu vamman pahentumisen vuoksi ennen kuin korvauksen maksamisesta on kulunut kolme vuotta. Haittaluokkaa ei muuteta, jos ensimmäisestä haittaluokan määrittämisestä on kulunut aikaa yli kolme vuotta.

HE354 Kuolema tapaturman johdosta

Korvauksena tapaturman seurauksena syntyneiden vammojen aiheuttamasta kuolemasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä.

Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.